

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI”

PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREȘTI

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI, 7—BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de Onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI, A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU și GH. NEDICI

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice - Președinți:

NICOLAE RACOTTA și VASILE V. ȘTEFAN

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii - Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, PETRE BALACIU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE V. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂȚIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALIMACHI, GEORGE P. CARP, Dr. E. COSTINESCU, General I. GĂRLEȘTEANU, Prof. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), Colonel A. MICU, General G. G. MANU, N. MANTU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal), DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, M. SC. PHERECHYDE, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE A. PLAGINO, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SCUPIEVSCHI, Dr. O. STOICHIȚĂ, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori :

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând intereselor tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la „REVISTA VÂNĂTORILOR“

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru

Abonamentul la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ este obligatoriu pentru toți membrii „UNIUNEI“.

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

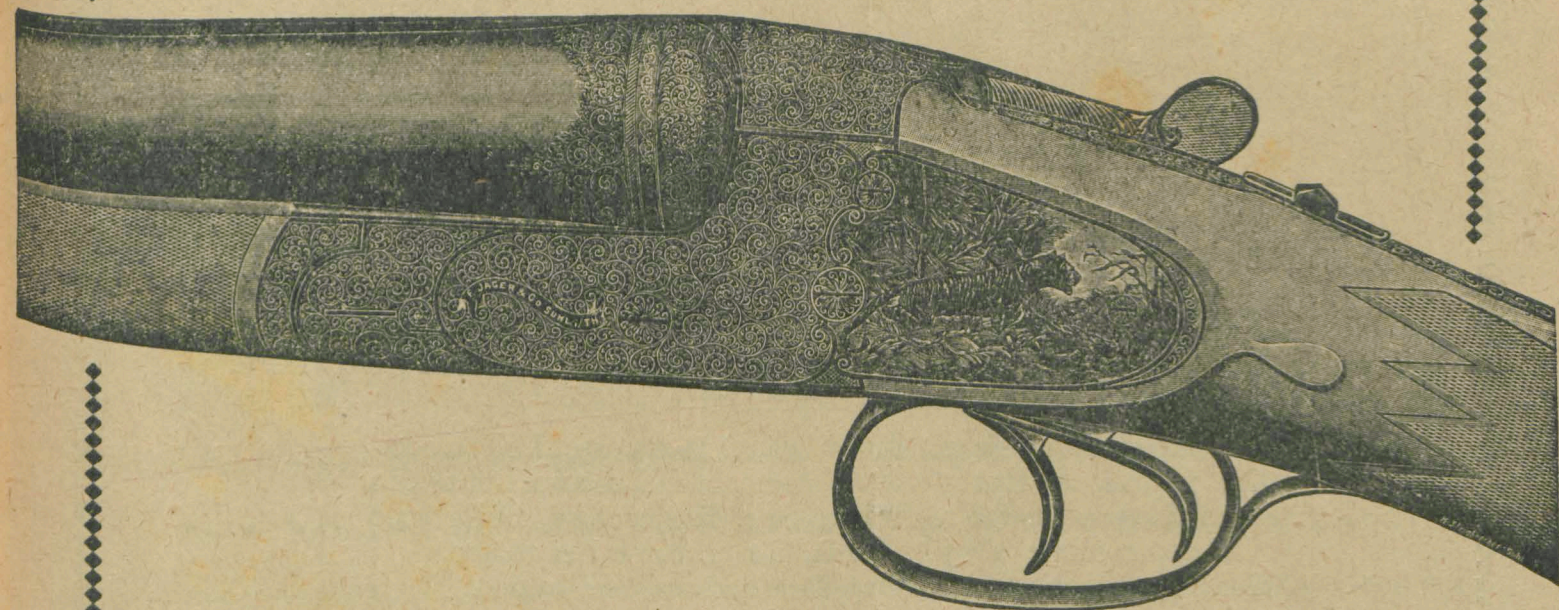
Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărașite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de birou la Uniune: În toate zilele de lucru de a 9—1 și 3—7

SEDIUL: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

A R M E L E
F. J A E G E R & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și
soliditate, putând rivaliză
în privința aceasta cu cele
mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de
această casă pentru membrii
„UNIUNEI“ sunt cea mai eloc-
ventă reclamă, obținând fără ex-
cepție predicătele „excepțional“
și „superior“ la standurile oficiale
de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ă Ţ I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Block“ care rezistă celor mai for-
midabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru
drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se
trimite membrilor „UNIUNEI“ franco
la cerere, adresată la sediul nostru.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunei

DRILLING DE VÂNZARE

Cal. $20 \times 20 \times 450$, închizător «T», cu cocoașe, frumos gravat, în bună stare.

PREȚUL LEI 8000

A se adresa la Uniune.

AVIZ!

La sediul Uniunii se găsesc la dispoziția d-lor membri, renumitele uleiuri de armă

BALLISTOL KLEVER ȘI
HALGER VIGITIN

pe preț de cost.

AVIZ!

Avem la dispoziția d-lor noștri membri diferite arme de vânatoare și anume:

Arme cu țevi lisse (pentru alice) toate cu țevi din renumitul oțel Krupp, zăvorire triplă, încercate pentru uzul pulberii fără fum lucrate foarte solid și rezistent și având un tir ireproșabil:

Cal. 12, execuție simplă dar solidă, fără cocoașe, Lei 10.000.

Cal. 12, execuție fină cu gravuri frumoase, fără cocoașe Lei 14.000

Cal. 16, execuție foarte fină, ejector, fără cocoașe, Lei 18.000

Cal. 20, execuție simplă, solidă, fără cocoașe Lei 10.400.

Cal. 20, execuție fină, ejector, fără cocoașe, Lei 13.000.

de asemenea execuție, însă cu cocoașe:

Cal. 12, simplu, solid f. rezistent, Lei 8400.

Cal. 12, mai luxos cu gravuri, Lei 8700.

Afară de acestea, arme cu glonț și combinate, încercate la standul din Neumannswalde, garantând cu certificate tirul cel mai superior posibil:

Bockbüchsfliinte, fără cocoașe, armă cu 1 țevă ghintuită cal. $9,3/74$ mm., și una cal. 16 așezate una peste alta, închizător Greener, prețul împreună cu 100 buc. cartușe cu glonț, Lei 22.000.

Armă cu 2 țevi ghintuite (express) fără cocoașe, execuție f. fină, închizător «Block» f. rezistent, cal. $9,3/74$ mm. Prețul împreună cu 100 buc. cartușe cu glonț, lei 26.700.

Drilling fără cocoașe, închizător Simson-Jäger, fin și solid, cal. $16 \times 16 \times 9,3/74$. Prețul împreună cu 100 buc. cartușe cu glonț, Lei 20.000.

Aceiași execuție și calibru, însă cu cocoașe, Lei 17.800.

Carabină Mauser, cal. 9,3 mm., 5 focuri, execuție simplă, dublă detantă, prețul împreună cu 60 cartușe Lei 8000.

Carabină Mauser, cal. 8×60 Magnum, execuție fină, dublă detantă, având montată și lunetă «Hensoldt» $4 \times$, prețul împreună cu 100 buc. cartușe cu glonț, Lei 18.600.

Afară de acestea ne sosesc mereu diferite noi modele. Prețurile să înțeleg loco București. Expediția contra cassă anticipată sau ramburs.

UNIUNEA

WILHELM SCHERG & Co.

FABRICILE DE POSTAV, ȚESĂTURI DE MODE ȘI TRICOTAGE DIN BRAȘOV

PRODUSE DE PRIMA CALITATE IN

STOFE DE MODE

PENTRU BĂRBAȚI ȘI DAME

POSTAVURI DE UNIFORME

OFITERI ȘI SPORTURI

POSTAVURI FINE ȘI DE COMERT
CUVERTURI ȘI PĂTURI

FONDAT IN ANUL 1823

B R A Ș O V

TELEFON No. 14, 706

Fabrica: STRADA FABRICEI No. 2 * Magazia: PIAȚA LIBERTĂȚEI

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

EXPORTE EN TANCS ET EN CITERNES:

B E N Z I N E

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

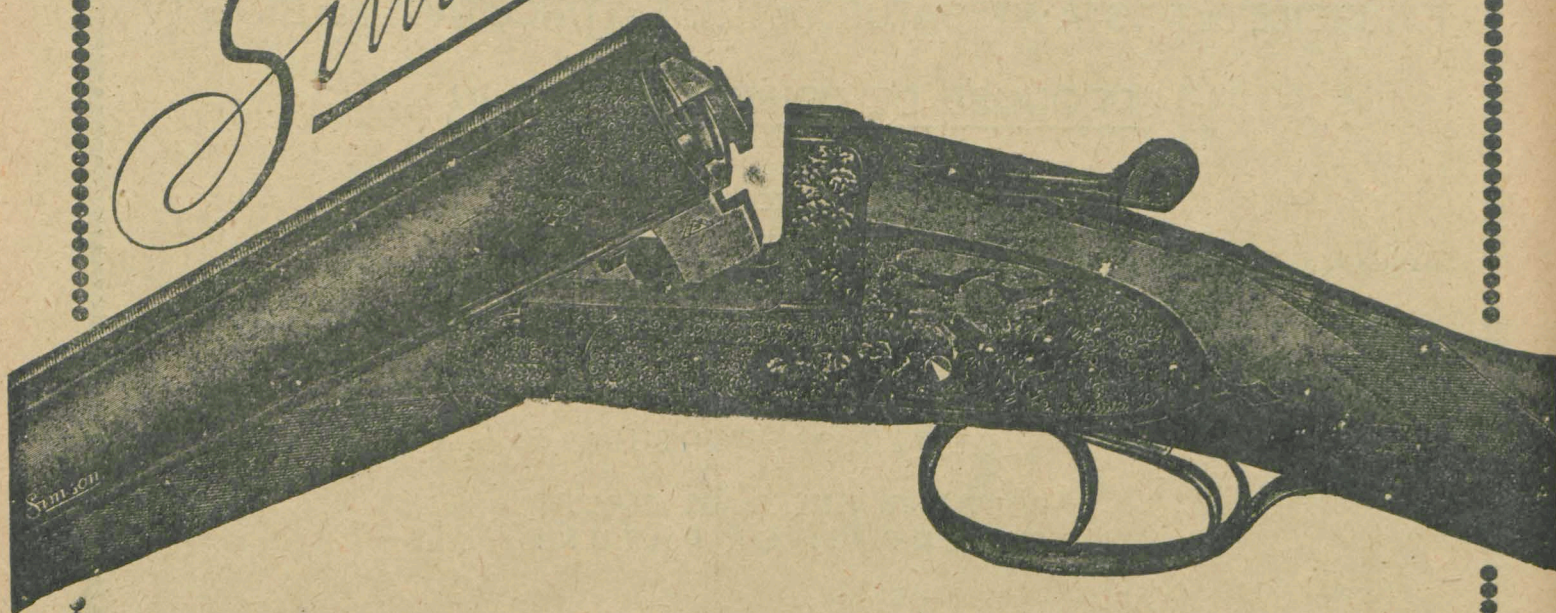
HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ATLASPETROLE»
AGENCES: PLOEȘTI * CONSTANTZA * GIURGIU

Simson

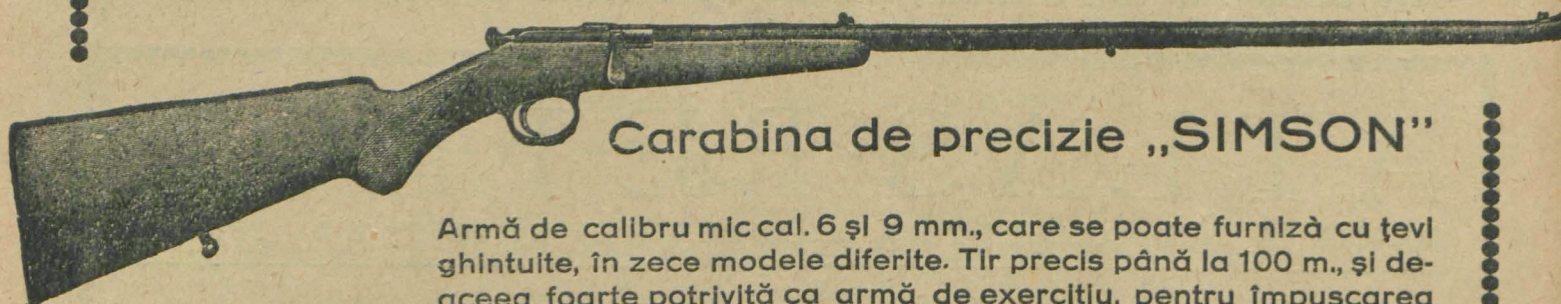
Marca Fabricii

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUĂ ȚEVI, SISTEM BOCK,

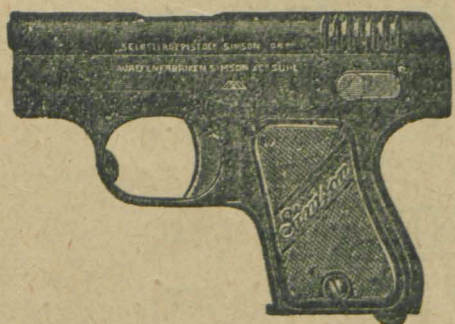
Sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbel „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibru mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciorii, de păsări acvatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON”

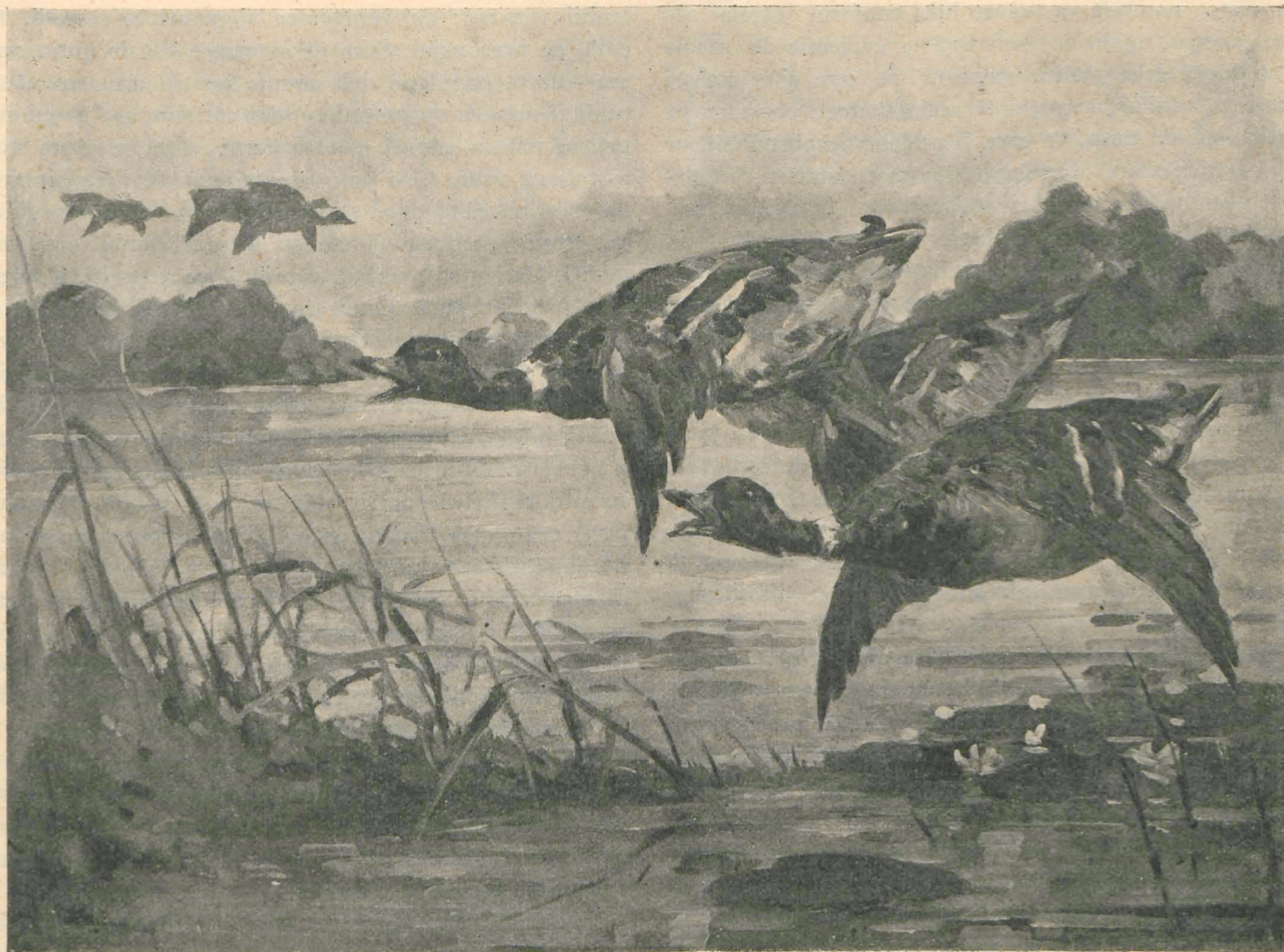
CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, cari se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizie ballistică mare, funcționare absolut sigură.

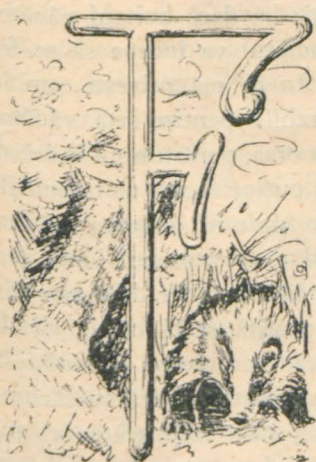
Fabricile de arme **SIMSON & Co. Suhl** (Germania)

Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

RIDICAREA VÂNĂTOAREI ȘI A CONTINGENTULUI DE VÂNAT de Ing. Inspector Silvic Emil Witting, Sibiu

FAPTUL că s'a vorbit și s'a scris atât de mult în privința motivelor și cauzelor principale ale stagnării situațiunii contingentului nostru de vânat și a terenurilor noastre de vânătoare, și că totuși nu parvine să se lămurească în mod mulțumitor nici un efect general mai remarcabil, ne dovedește, cred, destul de clar, neputința dinamică a bunevoinei singure, cât și nulitatea măsurilor luate

în vederea succesului final. Desigur, se vor putea înregistra în unele locuri și din când în când și rezultate pe terenul stârpirii câinilor hoinari, a combaterii bracnăjului și a constrângerii vânătorilor de a respecta epoca când vânătoarea este oprită, rezultate cari vor fi numai în favoarea ridicării contingentului de vânat, dar aceste rezultate stau pe baze prea șubrede și se pot modifica

de azi pe mâine, fie prin efectul vre-unei vicisitudini întâmplătoare adusă de împrejurări, fie prin măsura greșită, luată în pripă.

Să nu ne închipuim de pildă cumva, că înmulțirea lentă, dar vizibilă din ultimul timp a contingentului de căprioare și în parte și a cerbilor, se datorește pretutindeni numeroaselor prescripții de ocrotire. Recunosc, că acolo unde s'au executat în totul prescripțiunile, adică în locurile unde de fapt există o ocrotire și un control, cari au transformat aceste prescripțiuni în fapte, să zicem în Bucovina și pe anumite terenuri, din celelalte ținuturi aflate în mâna unor societăți bine organizate, cum și a unor particulari, împușcându-se de fapt mai puțin vânat, din această cauză a rezultat o ridicare naturală a contingentului acestuia — dacă nu cumva s'a cruțat pe de altă parte și vânatul răpitor, care la rândul său a făcut firește ravagii, rezervându-și el din belșug dreptul de vânătoare. Dar eu susțin mai degrabă, pe baza unor largi experiențe, că, odată cu sfârșitul perioadei celei mai crâncene a pacostei înmulțirii lupilor, dintre anii de după războiul 1920—22, noi ne bucurăm astăzi de acea naturală ascensiune a diagramei grafice reprezentând oscilațiunile

din viața naturală a vânatului, conform căreia vânatul nostru, oțelit în suferință și obișnuit de secole cu o luptă grea pentru existența pe care și-o croește oareșicum singur, ne prezintă acel fenomen constant pe spații mari de timp, de a se fi refăcut deapuri singur după fiecare mare cataclism. Această constatare s'a adeverit mai cu seamă în ceea ce privește Transilvania în general și întregul brâu carpatin ce o înconjoară.

Nu vreau să zic că unele oscilațiuni, deosebit de violente, precum sunt tocmai cele pe cari le-am trăit în ultimii ani, nu ar fi datorite unor intervențiuni și răsturnări profunde din partea omului, unor evenimente, cum ar fi de pildă războaie, apoi prin schimbări și deplasări în fizionomia și regimul pădurilor, cauzate, pe de o parte de exploatarea intensă, iar pe de altă parte de replantări pe suprafețe mari, prin trasări de linii de comunicație noi, fie ferate sau nu, colonizări, etc., etc., în stare a zdruncina până în temelii existența unui contingent de vânat; dar reacțiunea, nivelarea, a urmat întotdeauna întâu pe cale naturală.

Susțin că lupii înmulțindu-se s'au nimicit pe ei însuși.

Ne aducem încă bine aminte, cât de frumos se înmulțise vânatul util în ultimii ani de pace și de începutul războiului, și cum pe urmă s'au înmulțit și lupii, gășind în bună parte un izvor de belșug și propășire în mulțimea de cadavre, iarăși al războiului.

Cete întregi de lupi goneau zi de zi ciopoarele mari de mistreți, grupurile bogate de cerbi și numeroasele cete de căprioare, pretutindeni prin codri, până și pe cele mai înalte piscuri de munte și cele mai adânci văgăuni ale văilor. Erau așa de mulți, încât după scurt timp se isprăvi și cu belșugul de vânat și nu mai avură cu ce să se alimenteze. Ultimul cerb falnic se furișă undeva în regiunea codrului, cărdurile cele mai ascunse de căprioare pieriră, și căzura și cei mai solitari mistreți. Atunci nu mai rămase nimic cu ce să-și umple stomacurile lihnite ceata sură a spaimei pădurilor. Foametea, molimele, moartea palidă (iarna), turbarea, sfâșierea între ei, în măsuri modeste și otrava și capcanele, iar ici colo focul de armă prea ușor, tras în cărdul ce venia grămadă în bătaie, au doborât însfârșit ceata aceasta lașe de exterminatori ai vânatului util. Astăzi, abia mai turbură câte un lup liniștea munților. Astăzi el se furișează prin regiunea dealurilor, dând târcoale stânelor, și vânează câini hoinari.

Iar sus la munte, vânatul care acum răsuflă ușurat, începe să se înmulțească. Dar aceasta nu este opera Direcțiunii Vânătoarei, ci a răzbunării eterne a naturii. Dacă s'a crezut, că prin dispozițiuni de ocrotire se va putea pune stavilă pieirii vânatului, se va putea sprijini înmulțirea lui, acest crez eră îndreptățit acolo, unde nu lupii, ci braconierii au făcut ravagii în timpurile de după războiu, așa dar în terenurile bine amenajate, însă nicidecum acolo, unde nu există o pază suficientă, cum este cazul pe întreaga suprafață a Carpaților din jurul Transilvaniei, cum și pe poalele munților, fie înspre interiorul bazinului transilvănean, fie înspre vechiul Regat. Știm precis în ce măsură mare se îndeletnicește încă și acum populația cu vânătoarea la poalele munților, pe

ambii versanți: cu vânătoarea singuratecă, secretă, tăcută, cu braconajul. Știm de asemenea cât de puțin simț are această populație dela munte pentru cruțarea vânatului și măsurii de prevedere, dar cât simț are în schimb pentru pâinea zilnică, pentru carne, dacă se poate să o rostuiască ușor. Ce-i pasă acestui om de dispozițiunile de ocrotire, când el se știe neobservat și nesupravegheat. Vânătorii organizați și corecți nu mai umblă azi prin munți. Căci ursul, cerbul, căpriorul sunt opriți, iepurele este protejat până târziu înspre finele anului, așa că acuma vânatul corect nu mai are ce căută în pădure, pe când țaranul vânător e acum la largul lui. Nu numai că acesta nu urmează dispozițiunile de ocrotire, nu, lui pur și simplu nici nu-i pasă de lege și continuă practica cum a apucat-o. Căprioara cu puiul în pânțece și cerboaca sunt doborâte deopotrivă, în orice anotimp al anului, după trebuință. Vânatul este doar al oricui, este al poporului! Ce-i trebuie lui permis de vânătoare, sau alt asemenea petec de hârtie! Ce-i pasă de permis de port-armă! Pușcă ruginită este bine adăpostită în vreo scorbura, stăpânul ei știe s'o scoată de acolo în timpul nopții neobservat de nimeni, ca să o întrebuițeze ziua în fundul codrului tăcut și întunecos, nederanjat de nimeni.

Așa stau lucrurile! Mă refer la experiențele mele proprii culese de pildă în acel colț ascuns de țară din regiunea Petroșanilor, unde am stat doi ani de zile, precum și prin multe alte localități ale țării noastre, pe unde am putut face constatări similare.

Pe de altă parte, dacă îl strângi prea tare în frâu, calul se sperie și o ia la goană. Lăsați mai liberă vânătoarea, în cadrul dispozițiunilor legii, pe terenurile acelea cari sunt în mâna vânătorilor de elită.

Paguba ce ar rezulta din împușcarea câtorva exemplare, ar fi contrabalansată prin folosul pe care îl va aduce plimbarea acestui vânător pe teren, și în legătură cu aceasta, revizuirea, inspectarea și controlul neconținut al terenului. În asemenea zile cu greu va trozni vreun foc de armă străin prin munți; ba dacă boierul vânător va vâna în mod tainic, braconierul va începe să se fe-rească. Dar vânatul boier? În ce mă privește, am în genere o opinie prea defavorabilă pentru arta vânătoarească a vânătorilor noștri dela oraș, pentru a nu îndrăzni să afirm, că ei vor trage cele mai puține focuri pe terenurile lor și de sigur nu ei vor fi în stare să doboare cel mai de seamă vânat. Dacă vânatul de pe terenul lor e rar, atunci nici ocazie nu vor avea să tragă; iar dacă este din belșug, atunci de sigur vor profita și ei câteodată de noroc, însă de pagubă adevărată nu poate fi vorba în nici un caz. Vânatul boier nu poate să facă stricăciune decât pe terene suprapopulate, prin împușcarea exemplarelor celor mai tari, pe cari le poate găsi acolo cu aceeași ușurință, ca pe cele slabe; de exemplu în Germania, dar nu la noi.

Nu se poate nega, că prin favorizarea vânătorilor boieri în acordarea dreptului de a împușca, se dă naștere la un fel de preferință, se introduce un fel de favoritism, pe care orice lege, deci și legea vânătoarei, trebuie să-l evite din punct de vedere al egalității în fața legii, nu însă și din punctul de vedere al relativității concepțiunii

de drept. Căci în fața atacurilor demagogice stă încă și azi ca o stâncă în picioare axioma cu adevăruri profunde care zice: «Quod licet Iovi, non licet bovi». Omenirea n'a găsit încă soluția dreptății absolute, n'a descoperit încă misterul de a împărtași din toate bunurile pământului pe toți, fără deosebire.

Pe cât de mult are intelectualul, omul cult de azi, nevoie de o recreație a trupului, de exerciții fizice, de sport — printre cari, vânătoarea, cea mai bărbătească îndeletnicire în plin aer, prin multeralitatea ei ocupă un loc de frunte — exercițiu pe care intelectualul de azi îl dorește, îl caută, și are nevoie de el, tocmai pentru a contrabalansa munca profesională istovitoare și demoralizantă din fiecare zi, pentru a da un nou impuls forțelor fizice istovite, nervilor sdruncinați, și pentru a fortifica simțurile sale slăbite, a ridică virtuțile sale bărbătești și a oțeli puterea de luptă, — pe atât de puțin are nevoie de ea țăranul, muncitorul, meseriașul, ciobanul, cari numai de «exerciții fizice» nu se pot plânge, iar «aerul curat» se ia în poziție de odihnă sau la plimbare. Iar dacă aceștia din urmă pretind să-și spună și ei cuvântul pe tărâmul intelectual, și vor să merite într'adevăr niște drepturi ce înțeleg să câștige prin amenințări, pretențiuni, sfidări și presiuni, atunci să binevoiască mai întâiu a se interesa în timpul lor liber mai mult de semnele vremii, de datoriile omului de azi, și de hrana spirituală. Noi am părăsit de mult punctul de vedere, după care consideram vânătoarea ca fiind un fenomen rezultat din instinctul de luptă pentru existență, un câștig; astăzi respingem această concepție, astăzi considerăm vânătoarea ca fiind o îndeletnicire înaltă, de o reală valoare etică, o faptă liberatoare, care este în stare de a sană moralicește pe omul superior, cuprins de nostalgia patriei, moravurilor și forței lui străbune. În primul rând progresul lăuntric al unei străduințe și cercetări conștiente, sfințite de un scop, dă dreptul la o vânătoare, luată în sensul libertății, pentru că numai cel ce îndeplinește aceste condiții cunoaște datoria echivalentului de muncă și de sacrificii făcute cu recunoaștință, prin menținerea, îngrijirea, ocrotirea, ba chiar și sporirea și înmulțirea contingentului de bază al vânătorului.

Omul primitiv știe numai să exploateze, se interesează numai de ziua de azi și se îngrijește de ziua de mâine numai atunci, când este vorba de un interes exclusiv al său. Ocrotire și cruțare sunt noțiuni necunoscute pentru el. Pentru el vânătoarea nu va fi niciodată altceva, decât o îndeletnicire prin care să-și câștige carne și blănuri pentru trebuințele lui exclusive, cu cât mai multe, cu atât mai bine. El nu este în stare a cunoaște adevăratele daruri ale vânătoarei, deci nu merită să intre în domeniul ei, spre a o profana.

Omul de clasă socială inferioară, proletarul, să se lase deci de vânătoare. Muncitorii, țărani și păstori trebuie să îndepărtați din vânătoare, dacă dorim ca aceasta să se ridice, să se amplifice, dacă dorim să se înmulțească vânatul, dând vânătoarei valoarea ei reală din punctul de vedere al economiei naționale.

Cu cele spuse până acum, am sosit deocamdată la concluzia preliminară următoare: *Majoritatea terenurilor*

de vânătoare din Carpați, situate pe versantele sudice și estice ale lanțului de munți, înspre vechiul Regat, dar și foarte multe din interiorul acestui cordon sunt în mâini rele. Niciodată nu va înflori acolo contingentul de vânat și vânătoarea, cu toate că acele ținuturi ar fi excelente adăposturi pentru toate speciile vânatului nostru mare, numai dacă s'ar schimba împrejurările.

Aceste terenuri încălzite bine de soare, ar fi locuri de predilecție pentru capre negre și roșii, urși, mistreți; iar repopularea lor cu cerbi, nu ar întâmpina aci un obstacol natural. Cocoșii de munte și de alun precum și vulturii, sunt aici ca la ei acasă. Și printre ei se furișează lupul și râsul.

În mâini ocrotitoare, toate aceste terenuri ar putea să devină adăposturi bogate de vânat.

De pe acum mă apropiu așa dar de concluzia parțială: *Nu avem o pază eficientă a vânatului în aceste ținuturi, deci această pază trebuie intensificată.*

Vedem terenurile de cari vorbim în mâini rele. În această categorie consider și terenurile societăților de vânători mărunți, localnici, supraîncărcate cu membri, cari nu fac nimic pentru pază și ocrotire. Și aceste terenuri trebuie să intre pe alte mâini.

Dar mai este un rău, care cere cea mai pasionată și poate cea mai grea luptă: *pășunatul în pădure*. Din nefericire pășunatul a devenit o necesitate economică de mare însemnătate, dar totodată și o adevărată plagă pentru pădure și viețuitoarele ei. Această chestiune cere o procedare circumspectă, dar nu mai puțin hotărâtă, pentru a i se opune în mod sistematic și continuu o stavilă indispensabilă salvării pădurii și vânatului. Unde se pășunează fără nici o regulă, se ruinează, se nimicește orice vegetație, iar vânatul se rărește; căci tocmai primăvara, anotimpul de reproducție al vânatului, cad pradă câinilor ciobănești cu cea mai mare ușurință iezii și vițeei vânatului, se distruge hrana bogată ce o aveă până atunci, cârdurile și cioporurile lui sunt neliniștite, urmele de vânat dispar, pretutindeni domnește putoare prin aer, dispare orice obișnuință și viață normală a vânatului. Orice vânătoare prin apropiere sau la pază, orice pândă devin iluzorii. Doar câte un urs, lup sau vultur împușcat la hoit, ne mai poate oferi ici și colo o dubioasă compensație.

O organizare sistematică a pășunatului, cu intervale mari, împărțindu-se terenul în formă de șah, și pășunând pe rând pe aceste parcele, cu oprirea pășunatului nu numai în parchetele tinere și cele bătrâne care lăstăresc, dar chiar și pe anumite porțiuni mai mari, cunoscute ca adăposturi bune și preferate ale vânatului, este o condițiune primordială în această luptă a unui factor economic contra altuia. Căci ce valoare înaltă național-economică, alimentară, sanitară și morală are vânătoarea, ne dovedesc multele milioane încasate de Stat drept arezi, câștigurile și prosperitatea comunelor beneficiare, cantitățile foarte mari de carne de vânat, pe care contează o însemnată parte a populației, ne dovedesc cele patru sute de mii de vânători din Germania.

Din nefericire nu dispunem de mijloacele de luptă necesare, pentru a putea combate cu succes o producție

secundară a pădurii, ce este pășunatul, îngrădind-o în limitele valorii ei economice relative, în favoarea celeilalte producții, ce este vânatoarea.

De aci altă deducție parțială: *Trebue să căutăm calea, pe care am putea ajunge să exercităm o influență asupra pășunatului în pădure.*

Concentrându-le, văd așa dar desprinzându-se trei rele principale: *lipsa de pază a terenului și vânatului, vânători necorespunzători, pășunatul în pădure.*

Legea vânatului în actuala ei formă, nu poate combate decât într'o măsură restrânsă primele două rele, iar pe ultimul de loc.

(Sfârșitul în numărul viitor).

INCERCARE ASUPRA BECAȚINEI

(URMARE)

de Maior C. Rosetti-Bălănescu

EPOCI și diferite împrejurări de pasaj. Nu poate fi vorba de a fixa date precise de trecere. E evident că pasajile sunt condiționate de factori meteorologici. Pe lângă

aceasta, becațina, e într'o veșnică mișcare — în afară de timpul cât clocește și își crește puii. La noi în țară, în afară de Maiu și Iunie, becațina a fost observată în toate lunile anului, căci în ierni dulci unele ierneză la noi. În Maiu și Iunie nu se văd — au plecat să clocească. Dar încă dela începutul lui Iulie, reapar. E deci prima mișcare de coborîre spre Sud. Nu e încă «pasaj», de sigur, în această lună. Păsările nu sunt grăbite: temperatura caldă, hrana îmbelșugată le îmbie la stat, la îngrășare. Sunt par'că mai leneșe, mai puțin sperioase — poate numai pentrucă în acest contingent dai și peste tinerii din anul acela, încă neexperimentați. Dar în August și Septemvrie pasajul se intensifică și merge normal, până prin mijlocul lui Octomvrie. Am spus însă că în unele împrejurări se întâlnesc becaține și iarna.

Nu voiu insistă prea mult asupra chestiunii vântului în sborul de migrațiune. E o chestiune care a făcut să curgă valuri de cerneală în polemici aprinse. Cele două teorii adverse susține, fiecare în parte, bineînțeles tocmai inversul de ce susține cealaltă. Una vrea ca păsările migratoare să nu călătorească decât cu vântul în față, adică să sboare în contra vântului, cealaltă susține dimpotrivă că în sborul de migrațiune păsările merg cu vântul în spate, adică îl folosesc, merg cu vântul. Dela o vreme aviația a lămurit unele chestiuni. Voiu notă numai că în aceste certuri nu prea se ține seama de un fapt cunoscut și ades evidențiat de sondajele aeriene chiar militare, și anume că direcția vântului la suprafața pământului poate avea o direcție, iar mai sus în atmosferă să fie un curent cu o direcție diferită, sau chiar un calm relativ. Ori, marile călătorii de migrațiune nu se fac la suprafața pământului, ci sus. Importă deci curentul de acolo, nu observația de jos — unde vântul va putea avea orice direcție și va fi străbătut de păsările coborîte din înălțimi, ce se împrăstie acum pentru mâncare sau popas,

la pământ. În fine, să mai accentuez că una e să se ridice pasărea (și avionul) în contra vântului și cu totul alta să-și facă pasărea (sau avionul) lungă și obositoare călătorie mereu în luptă cu vântul. Teoria sborului de migrațiune în contra vântului îmi pare că devine chiar puțin hazlie dacă o aplicăm la becațina noastră, de pildă. În adevăr, frigurile cele mai tari ne vin cu vântul de Nord sau cu Crivățul. Ori, după teoria aceasta oricât ar suflă vântul de rețe și năprasnic, înghețând bălți, ape și smârcuri, becațina nu s'ar mișcă de un deget spre Sud, pentrucă n'are «vânt în față» ca să plece — și ar rămâne săraca, să moară de foame și frig, numai ca să nu plece cu vântul în spate. Ba ceva mai mult: după această teorie, dusă la extrem, becațina ar trebui să se arunce vitejește în contra Crivățului și să se ducă încă mai spre Nord! Ajungem la absurd. De sigur un vânt slab în față nu poate fi pentru becațină un obstacol, când a venit vremea plecării și când foamea o zorește. Poate chiar că această boare dela Sud îmbie la plecare, după cum susțin unii; dar dacă acest vânt devine tare, va întârziă plecarea păsărilor, silindu-le chiar la staționare. Se văd atunci călătoare multe în bălți cari în ajun erau aproape pustii. Partizanii teoriei vântului în față exclamă atunci: «vedeți păsările cele multe! probă că au sosit cu vântul în față, probă că vântul în față e favorabil migrațiunii!» Să ne înțelegem: păsările au împins în contra vântului până la o limită; această limită depășită — s'au oprit. Că balta s'a umplut, exact, dar s'a umplut tocmai pentrucă *migrațiunea a fost oprită*. Din aceste mici atingeri a chestiunii vântului cred că vânătorul își va putea scoate singur concluziile practice — dar mai cu seamă așa vrea să-i fie imbold la observații personale în regiunea unde se află.

În general însă, în această epocă a plecării, ceea ce domină este grija conservării: atâta timp cât hrana o găsește din belșug și gerul nu împiedecă becațina să-și afunde ciocul în pământul moale — stă. Probă, acele exemplare ce se întâlnesc în unele ierni dulci. (E drept că ne putem întrebă: sunt aceste păsări, rămase la noi, sau păsări răslețe, întârziate în migrațiune și cari se succed acum în număr mic? N'am temeieri ca să pot răspunde).

Reîntoarcerea se face la noi în lunile Martie și Aprilie.

Hrană și locuri umblate. Becațina este, fără îndoială, «pasăre de apă», căci n'ai s'o găsești unde nu e apă — însă nu e nici pasărea lacurilor, nici a țărmurilor obișnuite. Becațina e pasăre de baltă, în tot complexul ce cuprinde acest cuvânt, pasărea *smârcurilor*: teren format exclusiv sau în majoritate din vegetale descompuse, pământ negru, mocirlos, tranziția dintre uscat și apă — smârcuri permanente sau lunci inundate, rămase umede ori cu un strat subțire de apă. Nu mocirla puturoasă cu apă putrezită și neschimbată va reține becațina — ci smârcul unde apa se primenește într'un fel oarecare — prin apa curgătoare a râurilor sau a bălților, prin izvoare, prin infiltrații, prin inundații, prin ploi — sau încă altfel. . .

Dificilă în alegerea terenului, becațina vrea un anume grad de umezeală, nici prea multă, nici prea puțină. Trebuie o doză bună de experiență ca să recunoști locul favorabil becaținei, experiență care să țină seama de înfățișarea solului, consistența sa, vegetația sa specială, felul apei — mai știi și eu ce, căci nu e ușor de tălmăcit în cuvinte.

Deasemenea, numai recunoașterea unei regiuni poate în adevăr indica cu precizie «locurile bune» — căci sunt neîndoios, mai în fiecare baltă, locuri privilegiate, locuri cari câteodată nu-și desvăluie prin nimic deosebit această preferință a becaținei, loc care nu-ți pare mai bun ca altul și unde totuș vei găsi becaține, chiar dacă n'ai dat peste nimic de jur împrejur. Ar fi însă o muncă grea și inutilă să m'apuc să înșirui acum toate locurile de unde au putut să sară becaține. O nomenclatură n'are valoare decât dacă e completă, și n'am această posibilitate. Iar a încerca acest lucru pentru cutare sau cutare regiune n'ar prezenta nici un interes și ar întrece puterea de răbdare a cititorului. Mă voiu căsni deci să indic numai caractere ce pot suferi o generalizare confirmată.

Becaținei îi plac «cozile» de baltă, locuri cu țipirig sau papură scurtă, locuri cu ierburi nu prea dese, câte o băltoacă cu margini noroioase și rogoz, râuri cu maluri întinse și glodoase, pâraie șerpuiind prin lunci cu teren moale, locurile adânci glodoase din păpurișul tăiat. Îi plac locurile în baltă unde au stat și au călcat vite, cari desfundând și înmuind pășunea inundată sau smârcul, îi fac prielnice căutarea hranei — la care se mai adaugă aportul de viermuși din băligele vitelor. Notez că în chestie de vite, bovinele sunt cele mai «favorabile»; caii mai puțin, iar turmele de oi curat catastrofale: rade, bătătoare și arde pe unde stau. Turma de oi rămâne, din cauze multiple, dela munte până în baltă, potrivnică vânătorului și vânătoarei.

În bălțile unde stuful e înalt și des, becațina nu se ține la desis, ci pe marginile luminișurilor, a băltoacelor, a potecilor noroioase, prin «uniile» rămase glod. Dimpotrivă nu-i plac locurile cu ierburi prea dese și mari, locurile cu iarbă înaltă cosită și rămasă pe loc. În schimb mi-au sărit becaține de pe teancuri plutitoare de stuf tăiat și lăsat în apă — chiar mai adâncă. Sar și de pe moșoroaiele ierboase răsărind din apă. . . E greu să lămurim, am spus-o, preferințele becaținei pentru cutare sau cutare loc dintr'o regiune: câteodată îți poți da bine seama, dar alte ori cauzele rămân nepătrunse. Iată un

smârc ce-ți pare ideal dacă ai fi becațină: nu scoli nici una — dar le găsești, mirat, în păpurișul mult «prea des» de dincolo. Alte ori, după ce ți-ai tras sufletul și cismele muncind din greu dar zadărnice prin împărăția glodului, și ieșit la liman începi să-ți simți tocurile isbind pământul tare — tronc! sare becațina. . .

Pe timp de secetă becaținele se trag spre locurile mai joase din baltă, iar pe timp de ape mari, dimpotrivă, spre margini, unde se oprește apa.

Un lucru domină în tot cazul alegerea becaținei: felul său de hrănire. Ce-i trebuie becaținei e un teren moale în care să-și poate înfige ciocul ei lung, în căutarea viermilor ce sunt baza alimentației sale. Cu răbdare și dacă știi să înlocuești adesea umbletul cu pușca prin pândă cu binoclul, poți din când în când să asiești la masa becaținei. Iat-o: s'a lăsat să cadă printr'un viraj brusc pe aripă, colo lângă tufa ceea de țipirig. Un moment stă nemișcată, capul sus, atentă, gata s'o șteargă la cel mai mic semn suspect. Dar totul e liniștit. Incepe să-și vadă de treabă. Observația e însă foarte anevoioasă din cauza admirabilului mimetism ce prezintă cu mediul înconjurător penajul becaținei: imediat o pierzi, dispăre, se topește. . . Cu ciocul înclinat spre pământ, iat-o totuș, înaintând, cotind, alergând. Acum s'a oprit și se opintește par'că în cioc, împinge, înfige ciocul în glod, nu dintr'odată, ci insistent, odată, de două, de trei ori. . . Și iar pornește, și iar înfige ciocul în pământul moale, aproape în întregime. Ici, colo, culege câte ceva dela suprafață — vreun gândac, vreo rămă eșită din pământ, vreo larvă, vreun fragment vegetal. Dar baza hranei rămân râmele, viermii din glod pe care-i găsește în adâncimea smârcului. Așadar, becațina, înfigându-și ciocul în pământ, nu-și vede hrană, ci o găsește, probabil, printr'un simț tactil sau olfactiv al cărui sediu ar fi ciocul. Pe noroiul unde a trecut, becațina lasă urmele picioarelor și, perfect vizibile și ușor de recunoscut, găurile făcute prin sondajele ciocului în pământ. Se observă însă că aceste găurile au întotdeauna acelaș diametru ca și ciocul, ceea ce pare ciudat, căci ar rezultă că becațina nu-și deschide ciocul ca să mănânce — concluzie paradoxală. Explicația e totuș posibilă și se poate verifica prin experiența următoare: în primele minute, după ce ai împușcat o becațină, când ciocul își păstrează încă suplețea sa naturală, apuc-o cu mâna întregă de gât, așa încât capul să rămână afară. Apasă acum ușor cu degetul cel mare pe ceafa păsării: constați că numai vârful ciocului se deschide, pe când baza rămâne nemișcată. Urmează, așa dar, că becațina are facultatea să-și simtă prada în fundul noroiului și s'o prindă deschizând numai vârful ciocului — iar restul rămânând închis, explică de ce găurile ce se văd în pământ au acelaș diametru, nu sunt largite. Becațina nu-și ciugulește hrana ca găina printr'o lovitură bruscă, ci explorează, stăruie prin noroi, dibue insistând în mișcarea ei. Pentru înghițirea hranei n'am observat să fie nevoită să ridice capul; se pare că înghițirea se face lin, fără efort, «automat», dacă pot spune. Nu pot afirma dacă înghițirea se face chiar cu ciocul înfundat sau după ce l-a scos din pământ, cum ar pare mai natural. Poate că observațiuni ulterioare să mă lămurească.

Un strat subțire de apă, 1—2 cm., nu împiedecă becațina să-și caute hrana, ciocul fiindu-i destul de lung ca să ajungă la obișnuitele-i sondaje în pământ.

Moravuri. După unii, becațina nu doarme decât spre mijlocul zilei. Altfel, dacă nu e supărată de nimeni, restul timpului îl întrebuițează la căutarea hranei. Spre apusul soarelui mai cu seamă desfășoară o mare activitate, schimbând aproape totdeauna de loc. Becățina este, dacă nu pasăre nocturnă, însă în tot cazul noctambulă. Nu pot afirma cu intransigența unora din autori că becațina are un dute-vino regulat, stând noaptea în baltă iar în zori plecând spre câmpurile mărginașe, dar am observat adesea, spre apus, becaține sosind în sbor întins, în baltă. Dar această observație poate fi pusă în concordanță cu activitatea și schimbarea de locuri din spre seară, de care am pomenit cu câteva rânduri mai sus.

Se atribue de unii autori o influență a lunii asupra activității becaținelor: dacă luna a strălucit până la răsăritul soarelui, becaținele pleacă și se duc adesea la distanțe mari unde se lasă pentru timpul zilei, chit să se reîntoarcă seara la locurile de hrană. Dimpotrivă, dacă luna n'a strălucit spre zori, păsările rămân mult timp unde se găesc. Deasemenea, se mai spune că păsările sosite în pasaj pe o noapte neagră «țin» mai bine decât cele venite pe o noapte luminoasă. O explicație simplă mi-ar pare faptul că păsările ce au călătorit în plină beznă sunt mai obosite decât celelalte, favorizate de lumina lunii. În orice caz e în această direcție un câmp de observații larg deschis. Pare deasemenea, că pasajele pe nopți întunecoase sunt mai abundente decât pe nopți clare — și aceasta nu numai pentru becațină. Explicația poate fi tot cea de mai sus: pe nopți de beznă păsările se opresc, istovite, pe când pe lumină o parte își continuă drumul bucuros, în condiții favorabile. În fine se mai spune că păsările sosite pe nopți de beznă sunt mai slabe, lucru foarte posibil, dar explicația adoptată de unii autori, atribuirea acestei slăbire faptului că becaținele nu-și pot găsi hrana pe întuneric, o cred complet eronată. Această slăbire, dacă e reală, își găsește explicația în oboseala sborului în beznă, cum am susținut și mai sus, și nicidecum în negăsirea hranei pe întuneric. Pe lângă faptul cunoscut că becațina se hrănește, în mod normal, noaptea, dar am văzut în capitolul precedent că becațina, chiar ziua, nu-și vede obișnuit hrana, căci o culege din fundul noroiului prin sondajele ciocului său lung. Dealtfel, chestiunea hrănirii noaptea în raport cu vederea în timpul nopții e foarte interesantă. Nu e locul să fie tratată aci, mai ales că observațiunile mele în această direcție se referă în special la rațe. Pot însă afirma cu toată certitudinea, după multiple observațiuni și confirmări, că rațele nu văd noaptea mai bine ca omul, ceeace nu le împiedecă, de când e lumea, să se îndoape toată noaptea. Voiu încerca, poate, să tratez această chestiune altădată.

Becaținele sunt capricioase. Câteodată «țin» bine, adică sar deaproape. Alteori sunt inabordabile, indiferent de direcția vântului în raport cu vânătorul. Câteodată sar departe, dar pe rând. Alteori e destul să sară țipând una, ca să le ridice pe toate de jur împrejur. Unele se întorc de unde au plecat, după o roată mare prin văzduh. Altele

sunt bun plecate. Când ține și când nu ține becațina? Răspunsul e greu. Sunt zile când condițiunile de teren și atmosferice îți par prielnice, dar faptele nu le confirmă. Ce am putea spune? mai ales că se întâmplă și invers. Iată câteva generalizări, totuși, cari vor putea servi câteodată. Când e apă *prea* multă în luncile inundate, becațina nu ține; la fel dacă locul e *prea* uscat: becaținele sar în stoluri: sare una, sar toate. Timpul limpede, toamna târziu, nu pare a fi favorabil vânătorului. Pe timp calm, greu, zăduful prevestitor de furtună, becaținele sunt nervoase, agitate, nu țin. Pe timp întunecat, amenințător, iar nu țin. Dar o vreme caldă, chiar cu cer acoperit dar nu întunecat, pare favorabilă. O ceață de dimineață străpunsă de soare pe la 10, pare foarte favorabilă. Dar pe ceață și pe brumă nu țin. Vântul tare pare că le fixează oarecum: ezită să se ridice. Vara, până prin Septemvrie, atitudinea becaținei atât ca iuteală de sbor, cât și ca posibilități de apropiere, se poate, cred, rezumă astfel: timp cald, aproape calm: becațina ține, sbor mai lent; timp răcoros, vânt mijlociu, perioade de ploaie și luminișuri: becațină îndrăcită, sălbatecă, zigzaguri accentuate.

Când sunt mai multe becaține pe un loc, nu sar întotdeauna la fel. Câteodată sar pe rând și un foc de pușcă nu face să plece vecina. Alteori sar mai multe odată sau despărțite de câteva secunde. Când ai deaface cu un stol împrăștiat se observă adesea următoarea succesiune în trei «ediții»: sar întâiu vreo 2—3, apoi grosul, în fine, încă câteva mai departe, sau numai una, întârziată, care nu saltă decât dacă vânătorul înaintează. Sunt unele cari așteaptă câteva momente și pleacă, țipând ironic, tocmai când îți schimbi cartușul tras. . . Se poate spune că e foarte probabil când ți-a sărit o becațină să-ți sară și a doua.

Nu se poate spune că becațina stă în stol, în sensul propriu al acestui cuvânt. Un stol venit în sbor se va risipi întotdeauna pe o întindere oarecare de teren, fiecare pasăre căutându-și individual de treabă, dar se întâmplă să întâlnești și o grupare mai puțin risipită. Vreo formație compactă însă, n'am întâlnit niciodată.

În legătură cu această chestiune se pare că ar exista, cum am spus și într'alt loc, un raport între întinderea unui teren și numărul păsărilor ce-l exploatează. Ar fi temerar să se generalizeze, dar observațiuni sistematice în acest sens ar da poate rezultate interesante — în tot cazul necunoscute până azi.

Pe jos, becațina merge repede, e foarte sprintenă și se deplasează mult pentru căutarea hranei în zona ce și-a ales.

Știe să înoate; nu cred să o facă de plăcere, dar știe. Lucrul se poate constata pe păsări ușor aripate, căzute în apă. Brehm pretinde că înoată chiar fără să fie silită — și chiar se dă la fund ca să scape de primejdia vreunei păsări răpitoare. Personal, nu știu. Vânătorii au cuvântul.

Sborul becaținei l-am studiat într'un articol precedent (R. V. No. 2/1928). Voiu reaminti numai aci, că sborul becaținei e foarte iute și frânt de zigzaguri uluitoare, sbor ce se poate rezumativ descompune în patru timpi: 1) salt dela pământ, punct mort, extrem de scurt și neobservabil totdeauna; 2) câțiva metri de sbor drept; 3)

o serie de zigzaguri într'un plan orizontal; 4) sbor drept, ascendent, departe de locul de ridicare. Pentru restul observațiunilor, rog pe cititor să se refere la articolul sus indicat.

De câte ori sare, becațina țipă. E un țipăt cunoscut de toți vânătorii ce s'au ocupat de becațină — și foarte caracteristic. Diferiți autori încearcă să-l redea prin diferite combinații de silabe. Incercarea e însă ingrată. Sistemul vocal al păsărilor e cu totul altul decât al omului — și mai ales fără nici un raport cu silabele sau ortografia noastră, din orice limbă. Se poate câteodată imita un astfel de sunet prin procedee empirice sau instrumente speciale, dar nu mai avem atunci adevărate silabe și încă mai puțin posibilitatea de a le redă în scris prin litere. Așa dar, fie că admitem după diverși autori, că becațina țipă *kièék, kîèék*, fie *gnek, gnek*, fie *skats, skats*, sau *kașts, kașts*, sau, în timpul călătoriilor, câteodată *gnek gnek gaș* urmat ades de un alt țipăt mai ridicat, *țip*, fie în fine apelul de dragoste a femelei, *tikkup* sau *diep*, indiferent, omul care n'a auzit niciodată glasul răgușit al becaținei, nu-și va putea nicicum face vreo idee de acest sunet, din împerecherile de silabe de mzi sus. Dacă ași căută un sunet care prin comparație să se apropie oarecum de glasul becaținei, m'aș opri poate la sunetul unui sărut solid aplicat, sau — ce apropiere, Doamne! — la sgomotul ce-l face cisma când umblând o scoți dintr'un loc mocirlos. Dealtfel diversitatea țipetelor la aceeași specie de păsări ar fi un capitol interesant de studiat și ar oferi un câmp vast de observații. Nu mă pot întinde aci asupra acestui subiect, mai cu seamă că tocmai becațina nu pare a avea un vocabular prea diferit. Dar amintesc în treacăt că nu întotdeauna sunetul ce-l auzim la vânătoare e și sunetul ce ar putea atrage pasărea, căci acest țipăt este ades numai acel de sperială, pe când țipătul de chemare, de adunare e altul, auzit mai rar, la unele specii. Aș putea exemplifica, dar pe lângă că nu e locul, mai intervine și greutatea de care pomeneam mai sus, a exprimării observațiunilor.

O chestiune foarte controversată între ornitologi a fost aceea a «țipătului» becaținei bărbat, primăvară, în timpul extraordinarelor sale evoluțiuni aeriene din perioada împerecherii. E acest sunet un țipăt vocal sau e un zgomot produs de pene sub acțiunea violentă a aerului? S'a ajuns la concluzia că nu e în nici un caz un țipăt vocal. Cearta s'a încins atunci între cei cari susțineau că sunetul e produs de vibrația penelor lungi din aripă și cei cari susțineau vibrația penelor laterale din coadă. Se pare că aceștia din urmă sunt mai aproape de adevăr. Oricum ar fi, sunetul de care e vorba e foarte marcat și se aude de departe (chiar 1 km., afirmă un autor). Este un fel de behăit de capră — de unde și diferitele numiri populare din alte țări, date becaținei în legătură cu capra, și cari se pot redă în românește prin căpriță, căprică, capră-sburătoare, capra-cerului, etc. Zgomotul se compune dintr'o serie din aceste behăituri de capră ce se succed din minut în minut și legate între ele printr'un șir neîntrerupt de sunete pe cari unii autori le exprimă prin *dudududu*, iar alții prin *taratata* — o probă mai mult că nu e ușor să te pui de acord în această materie. Mai sunt și autori cari pretind că becațina bār-

bat, în timpul împerecherii, cântă din copac sau alt loc înalt. . . Ar fi deci vorba de încă un alt sunet, diferit de cel de mai sus, care am văzut că e produs de aer asupra penelor în timpul sborului. Personal n'am nici un fel de observații în această direcție și cred, dealtfel, că împerecheierea, cu incontestabilele schimbări în obiceiurile bărbatului, se face mai la Nord de țara noastră. Vânătorii au cuvântul ¹⁾.

Mai adaug la acest capitol al moravurilor, că becațina se poate obișnui la captivitate. Se obișnuște cu omul și devine încrezătoare, dar cere multă grijă și sunt puțin distractive, căci ziua sunt leneșe și ca adormite; își reian însă activitatea în timpul nopții, ca și suratele lor din libertate.

Să termin acest capitol înscriindu-mă în falș contra numeroșilor autori cari pretind că becațina e excesiv de plâpândă, de vulnerabilă față de focul vânătorului. (Imi dau foarte bine seama că focul vânătorului nu intră în. . . moravurile becaținei; dar treacă. . .). «Un alic e suficient ca să cadă becațina» spun mulți în cor. E fals, dacă se consideră prin aceasta lipsa ei de vitalitate — căci altfel, tot «un alic» e foarte suficient, când nimereste bine, ca să oprească pe loc chiar o rață ori un iepure. Becățina «încasează» foarte bine și mai multe alice, fără să cadă pe loc. Exemple sunt numeroase — și n'am să uit în special una, la care am numărat 3 alice nimeritoare, și pentru care eram să-mi scot un ochi într'o sulă de trestie. . . Dar asta e altă poveste, cum ar zice Kipling. . .

Reproducere. Am văzut într'un capitol precedent că centrele de nidificare se găsesc în Nordul Europei — în Rusia, Scandinavia, Polonia, Danemarca, Germania de Nord, Anglia. Becățina mai cuibărește prin Olanda, Belgia, regiunile renane, dar din ce în ce mai rar pe măsură ce scoborim spre Sud. Câteva cuiburi se găsesc și prin Franța. Numeroase în Nordul Asiei și bălțile cercheze.

La noi în țară, cu toate cercetările făcute nu s'a găsit niciodată vreun cuib de becațină. Am amintit undeva mai sus, că în lunile Maiu și Iunie nu se văd becaține la noi. Sunt duse la cuibărit. Nu prea departe — unele cel puțin — căci dejă în primele zile de Iulie reapar cu tineri din acel an. Când zic nu prea departe, trebuie privită depărtarea din punct de vedere pasăresc — și atunci bălțile Pinskiului din Polonia, la vreo 700 km. nu-i lucru mare. . .

Deși, așa dar, reproducerea nu se evidențiază la noi, voi da totuș după autori, câteva detalii, pentru a completa în mintea cititorului studiul acestei păsări și în această direcție.

Încă înainte de cuibărit, bărbatul își arată patima de care e cuprins, schimbându-și foarte mult obiceiurile.

¹⁾ Cunoscutul autor german Max Otto, (Kanadajäger) afirmă, că a avut ocazia să audă în mai multe rânduri becațina behăind pe când ședea pe pământ. Observația a făcut-o din apropiere, văzând foarte bine cum țipa becațina cu ciocul deschis larg. Max Otto a vânat ani de-a rândul în Canada, deci într'o regiune unde becațina cuibărește și susține pe baza observațiunilor sale concrete, că behăitul becaținei este un sunet pur vocal.

«Se aruncă, zice Naumann, se ridică în văzduh, întâiu oblic, apoi descriind o spirală alungită și atât de sus încât ochiul cu greu îl mai poate urmări. La acea înălțime se rotește în cercuri, apoi cu aripele întinse, nemișcate, se lasă să cadă vertical; scoboară, se reurcă descriind o linie ondulantă și cu atâta putere încât extremitățile penelor lungi din aripi vibrează și produc un sunet ciudat, tremurat, care seamănă mult cu behăitul unei capre. Resuit în regiunile înalte reîncepe să se învârtască în cercuri, ca să redescie o a doua linie ondulantă, producând același zgomot. Acest manevră se urmează neîntrerupt timp de un sfert sau o jumătate de oră. . . Bărbatul se dedă la aceste exerciții seara și dimineața și, chiar în timpul zilei, când cerul e perfect senin și aerul liniștit. «Schimbarea de moravuri în această epocă se vede încă prin aceea că semenii lui nu-i mai sunt atât de indiferenți ca înainte — și gelozia face ca lupte strașnice să se încingă în plin văzduh între doi rivali. Dar după aceste exerciții și acrobații de sbor urmează actul II. «Bărbatul zice Naumann, și-a manifestat îndelung aceste ciudate purtări, când deodată, de pe pământ sau de pe înălțimea unui mușuroiu sau bolovan, isbucnește dulcele strigăt de chemare a femelei sale. Abia l'a auzit și își și oprește jocurile, lăsându-se să cadă, aproape vertical, ca o piatră, lângă tovarășa sa». Al III-lea și ultim act se petrece după cortina ierburilor — și observatorul nu mai poate fi martor...

Becațina își face cuibul în baltă, într'un loc înconjurat din toate părțile de apă. Il pune pe o mică înălțime în mijlocul plantelor. Cuibul constă într'o simplă depresiune în mijlocul ierburilor, sumar căptușită cu câteva fire uscate. De jur împrejur ierburile cresc repede, îl înconjoară, acoperindu-l, pitindu-l perfect, așa că găsirea lui este cât se poate de anevoioasă. Mai multe perechi cuibăresc ades unele lângă altele.

Ouăle sunt în număr de 4, relativ mari în raport cu talia pasării, în formă de pară; coaja e net dă, mată,

brun-măslinie cu pete și puncte neregulate, brun-negre sau cenușii, mai numeroase spre vârful cel gros. Sunt și variații, dar nu insist.

Durata incubației 16—17 zile. Femela clocește singură, pe când bărbatul își continuă ciudatele lui acrobații și evoluțiuni aeriene. Indată ce puii au eșit din ou, amândoi părinții își împart grija conducerii — bărbatul își încețază jocurile. După Brehm, puii ies acoperiți cu un puf pătat. După 8—10 zile sunt acoperiți cu pene, iar după câteva săptămâni încep puțin să sboare. Puii sunt admirabil mimetizați cu mediul înconjurător. La început părinții îi conduc prin ierburi înalte spre a-i feri de primejdia răpitoarelor; mai târziu ies cu ei pe margini descoperite. Încă din Iulie puii pot întreprinde călătoria de plecare.

Becațina face și ea ades un al doilea rând de ouă, dând un contingent de pui întârziați.

* * *

De bine, de rău, am terminat cele ce-mi propusesem să scriu despre becațină, fie după observații sau concluzii personale, fie din izvoarele autorilor consultați — în special de La Fuye, Dombrowski, Ternier, A. E. Brehm.

M'a bătut un moment gândul să continui cu un capitol pur vânătorec, dezvoltând chestiunea armelor indicate, munițiunii, problema încălțăminteii cu cearta între «permeabili» și «impermeabili» agravată de lupta fratricidă între cisma de piele și cea de cauciuc, considerațiun asupra mersului special în baltă, tirul becaținei și problema focului al doilea și mulțimea de observațiuni practice ce răsar din această vânătoare. Ar fi prea lung — sau prea puțin — căci am spus-o dela început: vânătoreea becaținei invită la modestie. . . Renunț.

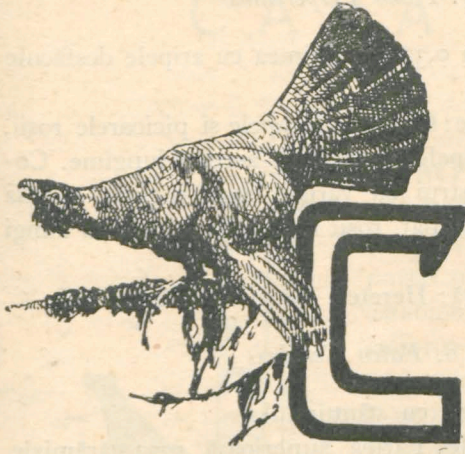
Cititorule, ai dreptul să răsufli. . .

FAUNA ROMÂNIEI

(URMARE)

de Matei I. Seulescu

E) FAM.
BUTEONINAE

CONFORMAȚIA lor îi face să se deosebească de celelalte păsări de pradă. Coloritul penajului lor extrem de variat merge de

la maron închis, până la alb aproape pur. Au capul mare, corpul solid, picioarele scurte și galbene, irisul ochilor galben pal. Aceste păsări înzestrate cu sbor greoiu, nu sunt prea bine înarmate. Mai puțin stricătoare pentru vânat, ele nu îl pot prinde decât la pază. Sunt foarte utile agriculturii, distrugând multe rozătoare și insecte. Ei depun trei ouă verzui cu pete brune. Locuiesc pădurile de câmp și deal, cuibul îl fac pe arbori

1. *Buteo Lagopus*

Caractere speciale: de culoare cafenie cu pieptul și pântecul cenușii. Spre deosebire de ceilalți, acesta are pene la picioare. Il găsim de obicei în împrejurul bălților prin zăvoaie. Pasăre călătoare. Numirea populară: Buzardul de Iarnă.

2. *Buteo Vulgaris*

Caractere speciale: trăiește în pădurile de câmp, întâlnindu-l destul de des și pe câmp, în special în miști. Numirea populară: Buzardul comun, Șorecarul.

3. *Buteo gallicus*

Caractere speciale: Acesta are capul alb reiat cu brun, spatele și coada cafenii, pieptul, pântecul și rădăcina cozii albe-cenușii. Pasăre călătoare, o găsim împrejurul bălților. Iși face cuibul pe pământ între trestii, unde depune trei până la patru ouă. Se hrănește cu vânat de baltă, șerpi și pești.

Numirea populară: Buzardul de baltă, Șerparul.

4. *Buteo apivorus*

Caractere speciale: Cel mai mic buzard dela noi, de culoare cenușie cu vârful aripelor verzui, și vârful cozii gri-albastru. Trăiește împrejurul bălților, cuibul și-l face între trestii pe pământ unde femeia depune patru la cinci ouă. Este pasăre călătoare.

Numirea populară: Buzardul viespar.

F) FAM. MILVUS

Caractere generale: Sbor viu, vedere puternică, foarte răspândiți în tot cuprinsul țării. Păsări călătoare, se deosebesc de celelalte răpitoare prin coada lor în furculiță ca la rândunele.

1. *Milvus Regalis*

Puternic și curagios, mare braconier, atacă tot vânatul până la iepuri.

Caractere speciale: culoarea penelor cărămizie roșcată, cele dela aripi se termină cu vârful negricios. Gâtul foarte scurt. Cuibul și-l contruiește pe arbori înalți, unde depune de obicei trei ouă albe-albăstrui.

Numirea populară: Milanul roșu, Gaia regală.

2. *Milvus Ater*

Mai mic ca prima specie, mai puțin stricător. Caractere speciale: de culoare neagră-cenușie, ouăle de culoare galbenă pătate cu cenușiu închis.

Numirea populară: Milanul Vânat.

G) FAM. ASTUR

Aceste păsări de pradă puțin mai mici ca milanii sunt în schimb foarte stricătoare. Locuiesc mai mult regiunile de deal și câmp, preferând să-și petreacă ziua la pază sau planând deasupra satelor unde vânează mai ușor. Sunt foarte răspândite.

1. *Astur Palumbarius*

Caractere speciale: De culoare vânăta-cenușie cu variații spre cafeniu. Vârful penelor înspicate cu brun. Cioc puternic, picioare lungi și solide. Foarte agil și bun cursier la sbor. Atacă tot vânatul până la iepure și nu displace găinile domestice.

Numirea populară: Uliul porumbeilor, Găinarul.

2. *Astur Nisus*

Mai mic decât primul, de asemenea foarte răspândit. Se aseamănă foarte mult din toate punctele de vedere. Atacă tot vânatul util până la prepeliță.

Numirea populară: Uliul vrăbiilor, Cobașul.

H) FAM. FALCONIDAE

În această familie de păsări de pradă, găsim cele mai mici răpitoare aripate. Ceeace nu-i permite talia e compensat prin îndrăzneală. Caractere generale: cioc gros îndesat, puternic, recurbat și ascuțit. Câte odată nările acoperite cu puțin păr. Picioarele puternice înarmate cu ghiare mari și ascuțite. Femeile sunt mai mari ca bărbații. De observate că degetul exterior e legat cu cel din mijloc printr'o peliță.

Sunt păsări călătoare.

1. *Falco arcticus*

Il întâlnim foarte rar. Pasăre călătoare, nu rămâne în țară decât câteva zile în timpul trecerii. Este specia care se întrebuițe cel mai mult pentru vânatoarea cu șoimul.

Numirea populară: Șoimul de vânătoare.

2. *Falco lanarius*

În privința mărimii se apropie de uliul porumbeilor. Caractere speciale: Ciocul, cearcănilor ochilor și ghiarele albastre, la bătrânețe galbene. De culoare brună-cenușie cu tivituri ruginii, partea ventrală și pieptul albe gălbui pătate, ceafa și creștetul alburii. Coadă lungă cu vârful alb și pete circulare albe. Cuiburile le au pe copaci, în general făcute de alte păsări. Aci depune 2—4 ouă clocind cu schimbul. Atacă cu curaj ori și ce pasăre până la mărimea unei găște.

Numirea populară: Șoimul comun. Șaim.

3. *Falco peregrinus*

Înălțimea 0,40—0,50 m., lățimea cu aripile desfăcute 0,95—1,10 m.

Caractere speciale: Spre deosebire de șoimul comun la care coada este mai lungă ca aripile, când acestea sunt strânse, la această specie sunt egal de lungi. Dela fâlci o dungă neagră lată, ceafa albă cu pete. Partea superioară a corpului de culoare albastră cenușie cu deseneuri mai închise. Partea inferioară galbenă brună cu linii în lung negre ondulate și care se termină în alb murdar. Această specie deasemenea foarte stricătoare, nu vine în număr prea mare.

Numirea populară: Șoimul călător.

4. *Falco Subuteo*

Mai mic ca șoimul călător, este foarte răspândit. Caractere speciale: de culoare roșie, ruginie atacă numai păsările mici.

Numirea populară: Șoimul păsărar, Șoimul roșu.

5. *Falco Aesalon*

Putem spune cea mai mică pasăre de pradă dela noi. Cel mai puțin stricător, nu atacă decât păsările mici, șoareci și insecte.

Numirea populară: Șoimul Pitic.

6. *Falco Timunculus*

Înălțimea 0,23—0,36 m., lățimea cu aripile desfăcute până la 0,75 m.

Caractere speciale: Ciocul și picioarele galbene, ghiarele negre. Capul și coada cenușii la bărbat cu un brâu negru și unul alb. Restul roșu-ruginiu. La femeie câteva pete brune. Partea inferioară galbenă-albăstruie-roșiatică cu pete brune. Pe coadă, numai la femeie, dungii brune. Cuibul și-l face pe stânci sau prin maluri unde depune 4—5 ouă. Parte petrec iarna la noi. Hrana constă mai mult în insecte, prinde însă și păsări mici.

Numirea populară: Heretele de mal, F-te vânt, Vătrușca.

7. *Falco Vespertinus*

Înălțimea până la 0,32 m., lățimea cu aripile desfăcute până la 0,72 m.

Caractere speciale: Ciocul, pleoapele și picioarele roșii, ghiarele gălbui. Aripile și coada de aceeași lungime. Culoarea cenușie-albăstrui cu variații spre ruginiu. Coadă neagră-cenușie, la bărbat, roșu ruginie la femeie cu dungii brune.

Numirea populară: Heretele de seară, Vânturelul.

8. *Falco Cenchris*

De aceeaș mărime cu vânturelul.

Caractere speciale: Partea superioară roșu-cărămizie, capul, aripile și coada cenușii. Vârful cozii tivit cu negru, partea inferioară galbenă-roșcată cu pete brune. Ciocul și picioarele galben palid, ghiarele albe.

Numirea populară: Heretele roșu mic.

I) FAM. CIRCUS

În general se apropie foarte mult de șoimi. Au gâtul mai scurt ca aceștia și capul mai mare. Preferă regiunile aquatice. Păsări călătoare.

1. *Circus Apivorus*

Mai mult insectivor. Puțin mai mic ca vânturelul.

Caractere speciale: De culoare cărămizie în cenușiu.

Numirea populară: Viesparul.

2. *Circus Cyaneus*

Mai mare ca Cobașul, dușman neiertător al prepelițelor. Il găsim în diminețile și serile de Septembrie vânând deasupra miriștilor.

De multe ori, dacă nu intervenim cu un foc de pușcă, sboară la 20—25 m. în fața prepelicarului făcându-și prada mai ușor.

Caractere speciale: De culoare vânăt-albăstrui, partea inferioară spre cenușiu.

Numirea populară: Heretele de câmp.

3. *Circus Macrurus*

Mai puțin răspândit la noi. Se aseamănă mult cu heretele de câmp însă este mai mic ca acesta.

Numirea populară: Heretele de stepă.

4. *Circus Aeruginosus*

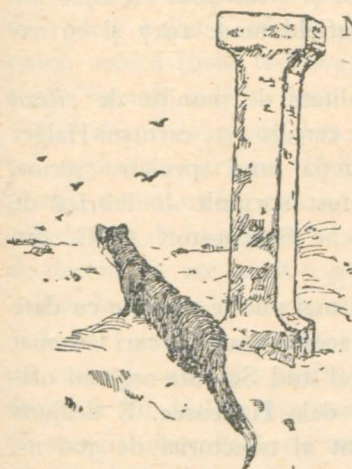
Este cea mai mare specie din această familie. Caractere speciale. Este de culoare ruginie închisă. Locuște în preajma bălților atacând și braconând toate speciile de vânat de baltă.

Numirea populară: Heretele de baltă.

CARABINA DE MUNTE

de *Maiorul Schneider-Snyder Roland*
Inspector de vânătoare

N TIMPUL lungiei mele cariere de peste un sfert de secol ca vânător, am purtat o serie întreagă de carabine, de la cea cu o țevă calibru 450, până la cea mai modernă cu repetiție. Pentru că m'am ocupat de carabine, nu numai ca vânător, ci și ca specialist și constructor, este învederat că avantajele și desavantajele diferitelor sisteme mi-au devenit prea bine cunoscute.

Sistem și cartuș, aceste două noțiuni le-aș voi să le știu dela început separate. Armele cu repetiție cu țeava fixă au câteva mari avantagii, dintre cari aș voi să enunț numai unele.

- a) Țeava fixă care ajută esențial la atingerea preciziei.
- b) Execuția precisă din materialele cele mai bine încercate mai înainte, ca și acelea pe un preț ieftin pe care îl face posibil numai fabricațiile în serie ale marilor fabrici de arme.

Ca exemple în direcțiunea aceasta aș putea să enunț următoarele dovezi:

Carabina Mauser a fabricilor Mauser din Oberdorf, arma Manuicher-Schönauer (fabricată numai de fabrica de arme Steyr) Winchester, Remington, Marlin, Stewens, Savage, etc. Carabinele cu repetiție, de asemenea Springfield și carabinele Ross. Chiar și profanului trebuie să-i sară în ochi perfecțiunea Mauserului (original) și al armelor Mannlicher-Schönauer ca arme de vânătoare; printre toate aceste sisteme și odată cu aceasta întâietatea necontestată a industriei de arme germană și austriacă în produsele de arme de vânătoare cu repetiție, față de industriile de arme engleză și americană. De exemplu: să comparăm o armă de vânătoare a lui «Oberndorfer Mauser» și a lui Steyer Werke cu o Springfield Ross, Newton N. A. & Co., o Krag sau o Lee-Enfield de asemenea în execuție de vânătoare. Perfecțiunea tehnică, preciziuina, curățenia în execuție și conduita liniilor frumoasă și cu gust făcută la cele două dintâiu trebuie să fie evidentă. Numai armurierii englezi exclusiv de mâna întâia pricep să transforme carabinele Mauser și Mannlicher Schönauer conform gustului englez, pentru ca aceste carabine să poată concura cu ele. Trebuie să avem însă în vedere și prețurile pe cari armurierii englezi le iau pentru o carabină transformată astfel.

Am posedat carabina Springfield și Ross transformată pentru vânătoare în execuție americană. Ce gust prost pentru un preț enorm de mare, ca la toate produsele americane cari nu sunt lucrări de serie.

La toate aceste arme cu repetiție ne supără în practică țâncănitul neobișnuit al închizătorului la repetiție, după părerea vânătorilor de munte cu experiență, de multe ori mai mult ca un foc greșit tras mai înainte. Sunt asemenea țâncănituri cari abiă pot fi eliminate. Cu toate acestea carabina cu repetiție va rămâne cea preferată, armele cari se frâng de aceeași calitate ca și carabinele cu repetiție cer investirea unui preț incomparabil de urcat, fără a ajunge la stabilitatea de durată a țevei fixe. Rămâne un singur remediu: carabina cu închizător bloc.

Mai cu seamă pentru terenul cu capre negre, aș fi, pe baza acestei păreri, pentru arma care se frânge cu o singură țevă, în execuție de mâna întâia. O basculă lungă, just dimensionată, care îmbracă țeava dând o închidere cât de perfectă până la jumătatea înălțimii camerii, cârligele țevii masive, late, lungi, și zăvorîre dublă, prevăzută și cu o închidere înapoia detunătorului ca acelea pe cari le are închizătorul Kersten, sau la o basculă destul de înaltă, camere groase, șină solid montată, închizătorul Greener. Această construcție de închidere permite la carabina cu o singură țevă ce se frânge și întrebuințarea cartușelor Halger H. V. 280. Magnum, nefiind nevoie de a îngreună carabina în așa măsură ca să fie incomodă la munte. O platină Holland & Holland, cu lovire centrală a percutorului, garantează atât aprinderea sigură cât și funcționarea fără zgomot a închizătorului, la închiderea și deschiderea armei. Aceasta din urmă este o calitate pe care o posedă și alte sisteme de închizătoare.

Am purtat toate carabinele Mauser și Mannlicher-Schönauer. În cercetarea cartușului razant și precis, am făcut experiențele mele și cu Springfield și anume cu muniția Palma renumită prin precizia ei. Aceasta este în tot cazul la înălțime. Acum însă, de ce atâta larmă mare asupra vitezei maxime cu muniție de viteză maximă. Acest lucru nu mi-l pot lămuri, când cartușele Mauser efectuează: mod. 98 cu viteză 855 mss., Mannlicher-Schönauer de 8,2 mm. cu 740 ms., cele de 6,7 mm. S. 785 ms., cele 9,3×74 cu 3,75 gr. Rottw. No. 5 și glonț de 15 gr. 780 ms. și cu 4 gr. Rottw. No. 5 și glonțul de 12,5 gr. Aceasta este efectuată de cartușul 9,3×74 cu glonț ogival fără cap și chiar fără coadă în formă torpedu, pe cari de altfel le posedă cartușul D francez și cartușul de război elvețian Mod. 1911 de acum 16 ani. Cartușul din urmă este cu siguranță un cartuș de viteză maximă. A avut din anul 1911 până la 3200 atmosfere presiune a gazelor cu punctul culminant al traectoriei de 2,62, 8,40, 19,5 și 36,0 mm. a traectoriilor la distanță 100, 200, 300, 400 m. S'au realizat împrăștieri de 11—12 cmp. la 300 m. distanță, cari nu sunt deloc rarități. Având în vedere aceste considerațiuni, o muniție de viteză maximă modernă, pentru ca să fie considerată ca atare, trebuie într'adevăr să realizeze mai mult ca Mauser 98 S. și elvețiană Mod. 91. 1. Cu o înregistrare de eventual 25—50 ms. mai mult la V.0—V.25 nu justifică de loc

entuziasmul al presei vânătorești, cu atât mai puțin, cu cât numai stațiunile de încercare și marile fabrici de muniție cu tehnicienii lor de specialitate sunt în plăcuta poziție de a stabili, fără obiecțiuni, ceea ce rămâne disponibil la acești metri secundă și metri kilograme. Numai la distanța de 100, 200, 300 și 400 de metri publicațiile stațiunii dela Hallensee pot fi un verdict care să nu poată fi contestat.

Vânătorimea este deajuns plictisită, mai cu seamă cu muniții de viteză și razanță maximă și formă de torpedo iar stațiunile de încercare o ușurează și ponderează prin intervenția lor. Este o realitate bine cunoscută, care s'a evidențiat în tot timpul că forma torpedo, care oferă avantaje balistice în primul rând la distanțe mijlocii trece pe primul plan prin glonțul d-lui Gerlich tip No. 3 care este un simplu glonț S, fără renumita coadă torpedo, care apendice nu este construit în mod ideal din punct de vedere tehnic la toate gloanțele numite torpedo. Căutarea după ceva mai bun și având dorința să pot trage la capre negre și la dropii cu o traectorie aproape orizontală, m-a făcut să încerc cartușul Savage cal. 22 High Velocity. În acest scop am întrebuițat o carabină originală și una fabricată de firma F. Jäger & Co. Suhl. Ambele de calibru Savage 22 H. V. Viteza și energia inițială nu a fost în tot cazul așa de însemnată cum pretindeau elogioasele afirmări ale reclamei, totuș nu eră un cartuș așa de prost, cum afir-

mau, din diferite motive, câțiva scriitori vânătorești în anul 1926. Razanța eră aceeaș ca și la cartușele 7×64 și 65, cari cartușe nu sunt așa de grozav de superioare în calitatea lor de «invenție» ca să fi putut să întunece cartușele Mauser Mod. 98 S. și Ross 280. În 1926 am făcut experiență și cu Springfield mod. 1917 și cu excelența muniție Palma.

Însă o muniție care în calitate de muniție de viteză maximă întrece cu mult aceste cartușe este cartușul Halger 280 H. V. magnum, construcția unui specialist serios, d-l Inginer Gerlich care a fost sprijinit de fabrica de muniții Rheisch-Westphelische Sprengstoff A. G. din Nürnberg.

Consider ca de prisos ca să mai public tabelele cu date constructive și balistice ale acestui cartuș, cari au mai fost publicate în revista «Kugel und Schrot» organul oficial al stațiunii de încercare dela Hallensee. E deajuns să spun că punctul culminant al traectoriei de 300 m. are abia 7 cm. înălțime deasupra orizontalei.

Problema glontelui ar fi așa dar rezolvată, atât în ceea ce privește construcția, cât și forma. Pentru dropii efectul acestui glonț ar fi prea distrugător și d-l Inginer Gerlich ar trebui să construiască în acest scop un glonț blindat, fără expansiune.

Gloanțele Halger grele și mijlocii sunt gloanțe torpedo. Trebuie să enunțăm și să știm că denumirea de torpedo

Cartuș, armă	V ₀	E ₀	V ₁₀₀	E ₁₀₀	V ₂₀₀	E ₂₀₀	V ₃₀₀	E ₃₀₀
	m/sec	m/kg	m/sec	m/kg	m sec	m/kg	m/sec	m/kg
Mauser calibru 7,9mm., glonț S de 10 gr., pulbere 3,2 gr.								
Teavă de 60 cm.	845	364	749	286	663	224	587	176
Mauser cal. 9,3 mm. (474 C) glonte 18,5 gr., pulbere 3,5 gr.								
Teavă de 60 cm.	690	449	599	338	520	255	451	192
Mauser cal. 9,3 mm. (474 C) glonte 15 gr. pulbere 3,75 gr.								
Teavă de 68 cm.	863	493	695	369	596	272	562	193
Arma U. S. Mod. 11 cal. ³⁰ / ₀₆ glonte de 19 gr. cu coadă torpedo (boat tail, stream line bullet)								
Teavă de 61 cm.	822	385	758	327	708	286	658	247
Holland & Holland cal. 375 magnum, glonte S. de 17,5 gr.								
Teavă de 71 cm.	795	563	706	444	630	354	536	276
Jeferry cal. 404, glonte 26 gr.								
Teavă de 71 cm.	639	540	567	426	498	330	434	250
Halger 280 H.V. Magnum								
glonț 11,7 gr.	875	457	833	414	800	382	773	356
Teavă 71 cm.	1021	487	947	425	883	370	838	333
glonț 6,4 gr.	1165	421	998	324	870	249	741	179

nu este justă pentru multe din acele gloanțe cari s'au pus în circulație de câțiva comercianți și că este o mare diferență între forma de torpedo a vechiului glonte francez «D» și între acelea a căror formă s'a copiat după glonțul D în mod mai mult sau mai puțin imperfect din punct de vedere balistic, cât și glonțul de formă originală cu coadă conică (boat tail over stream line bullet) a cărei coadă rotează independent.

Un asemenea glonț este glonțul Halger cel greu și cel mijlociu. Cartușul Halger este un cartuș excelent pentru vânat mare, este o invenție, care a făcut epocă și industria de munițiuni va avea nevoie poate de o muncă de decenii de ani ca să o poată întrece.

Tabela de mai us va servi ca o scară de proporție.

Aceste cifre nu probează numai o calitate de cartuș de razanță, excelent pentru vânătoarea la munte și la dropii a lui Halger magnum, ci, luând în considerație și energia dezvoltată de acest glonte, îl predestinează pentru vânătoarea la urși, cerbi și elani.

Presiunea gazelor a cartușului Halger magnum este negreșit foarte urcată după părerile noastre, însă aceste îndoeli vor trece tot așa în domeniul basmelor, ca acelea cari s'au ivit la apariția țevelor de oțel față de cele de damast bine înțeles, pe lângă dimensiuni corespunzătoare, menținerea materialului de prima calitate și a forajului în limita dimensiunilor juste!

Vorbind în treacăt și despre percutoare separate sau confecționate dintr'o singură bucată cu cocoșul interior al armelor Hammerless despre cari se tratează mult în revistele vânătoarești așa fi în tot cazul, pe lângă folosirea cartușului Halger, pentru percutorul separat în aceeași construcție perfectă, cum este aceea a lui Purdey, Holland, etc.

Tot așa mi-ar place la arme cu balanță și platinele laterale. Motivele cari mă determină la aceasta sunt destul de cunoscute celor ce sunt versați în tehnica armelor.

Sistemul de percuție la care percutorul este dintr'o singură bucată cu cocoșul interior și este de întrebuințat numai la încărcături slabe, nici pentru aceasta nu este ceva ideal. Pentru cartușul Halger sunt potrivite armele Mauser cu închizător special, armele sistem Bock Halger, la arme cu balanță închizătorul Kersten, cât și Vertikalblock Jäger în ceea ce privește carabina dublă, arme mixte și drillinguri cu 2 țevi de glonț. Pentru drillinguri cu o singură țevă cu glonț nu așa recomandă acest cartuș fiindcă el pretinde o prea mare greutate a armei.

Armele Halger nu se vând decât cu certificat de încercare al stațiunii din Hallensee, unde li se încearcă nu numai tirul, ci și dimensionarea justă, cari dimensiuni sunt normalizate.

„SĂGEȚI DIN ARCUL DIANEI“

— IMPREVIZIUNI —

de T. T. Maiorescu

LA O ALTĂ JUDECĂTORIE. In alt județ... tot din țara românească.

Nichita Grigore, muncitor din Bănulești, vine la avocatul V. cu un bilețel din partea unui consilier al Soc. de vânătoare din regiune — «Domnule avocat—scria consilierul». «Vă rog, faceți să

scape nenorocitul prezentator al acestor rândulețe. Este contravenient la legea vânătorului și a suferit «destulă spaimă» prin aceea că a fost dat în judecată. Așa că, să-l... scăpăm».

Emoție. Avocatul V. reprezentant al Direcției Vânătoarei, refuză, dar... roagă pe colegul M. să-l apere el.

M... reprezentant al vânătorilor corecți — el ținându-se dintre aceștia — cu procura... conștiinței.

Dilemă. Să lase un om lipsit de dreptul de apărare... sau să întoarcă săpele Dianei.

Caz grav pe toate laturile. Și apoi «gură de om, gură de câine, cere pâine».

Insfârșit, considerând, că însuși cel dintâiu, și mai drept magistrat al omenirii, Iisus, ar fi zis: «nu moartea păcătosului vroim, ci îndreptarea lui»; Că și în pravilile domnești cică «dacă furul este țigan și va fi furat de lipsă mare, foame, etc. iertat să fie... iar clientul eră negru al dracului;

Că, în speță, cea mai bună măsură eră aceea a obișnuitei jumătăți, care în tradiție se chiamă, «a împacă și capra și varza»;

Că însă textul legii fiind categoric, nu prea se vedeau porțițe de scăpare ș. m. d. a. următorul dialog începu:

Avocatul. Rău ai făcut fiule... legea-i aspră... o să stăruim să iei amenda cea mai mică... altă scăpare nu-i și te costă una mie lei.

Contravenientul — Aleo, dom'le avocat! Adecă să dau și amendă și să vă plătesc și dumneavoastră?!

Avocatul — Cam așa fiule... Și dacă nu-ți place... umblă cu domnul... dar ia seama că ți se strigă procesul chiar acum.

Și așa a fost.

— Ministerul de Domenii-i-i. Gheorghe Nichitaaaa... Grigore...

— Present. Zent.

Se citește procesul-verbal al jandarmului: Noi, jandarm plotonier Răcă Marin, șeful postului... s'a prezentat înaintea noastră locuitorul Grigore Nichita «adus» de patrulă și doi vânători... Individul are un iepure viu, pe care declară că l-a prins la locurile lui unde se află în «inspecție!»... Vânătorii d-l și d-l declară că l-au prins cu iepurile 'n traistă, pe șosea... că l-au somat să-i dea drumul... dar individul a refuzat. Drept care a dresat procesul-verbal, iar iepurile l-a dat copiilor orfani din comună, să-l mănânce.

Judecătorul, un tânăr și simpatic delegat.

Reprezentantul Ministerului, subliniază faptul, cerând aplicarea severă a art. 73 L. V. mai ales că pârîtul contravenient deși sfătuit să slobozească animalul, și prevenit de urmările faptei sale, a refuzat, învederând astfel rea intențiune.

Judecătorul.— Ce are de zis pârîtul? Ai permis de vânătoare?

Contrav.— Nu domnule judecător, Dar nici pușcă. Și nici vânător nu-s.

Judecăt.— Păi atunci?

Contrav.— Să vedeți, domnule judecător, eu mă dușesem la locul meu, fiindcă îmi strică păpușoiul dracii de copii, cu vitele. Și adevărat. Găsesc un bostan rupt. Când m'aoplec să-l ridic, ce să vezi? «Ingineru» alături. Sta și se uită la mine.

Eu de colo, zic. Ia să dau eu cu dovleacul... l'oi ni-meri? Și-l chitesc bine... și zdup!... îl și pălesc, ha! ha! Se tăvăleă pe jos ca șopârta. Și-l iau binișor, că se smuncea al dracului, și es în șosea cu el să merg spre casă.

Când iacă vânătorii. Nu, că să îl dau lor. Da ce, eram prost!? Eu îl prinsesem... cu dovleacul... zău domnule judecător. Și m'a dus la post, mi-a făcut proces... Și acum vedeți... să-l ia dracul că destul de păgubos a fost...

Judec.— Dar cu iepurile, ce ai făcut?

Contrav.— Păi nu știu. Mi l-a luat domnul șef de post.

Judec.— Aha! Și la dat la copii săraci.

Contrav.— Nu, domnule judecător, l-a mâncat dumnealui. *Ilaritate.*

* * *

Judecata achită pe contravenient, pentru că... este o infrațiune imposibilă... vânătoarea iepurilor cu dovleacul și... nici dracul nu prevede o asemenea speță; țigan braconier de iepuri.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

EXPOZIȚIA CANINĂ ȘI CONCURSUL LA VIZUINĂ DIN CLUJ

(140 câini pe teren)

În zilele de 20—21 Maiu 1928 s'a ținut în Cluj expoziția de câini cu concursul la vizuină — aranjată de către Reuniunea Regnicolară a Prăsitörilor de câini din România (R. R. P. C.), — cu care ocazie s'a concurat și pentru titlul de Derby și Championat al României pe anul 1928. Foxterrieri: Derby: Piszok Hubertus, câine cu pârneted M. R. C. «C» 255 propr. căpitan Călugăru. Păr sârmos: Elfa Hubertus, M. R. C. «C», cățea, propr. G. Fritsch Bistrița. Bursucari, păr țepos: Zuzi Tüskebokor M. R. C. «C» 254 propr. Căpitan Călugăru. Copoi bursucari: Baby de Feneș M. R. C. «A» propr. Lt-col. Bozac.

Derby-ul la vizuină după porțațiuni admirabile a fost câștigat de către Avanti-Luborek M. R. C. propr. D-l Benicz Ștefan, după o concurență foarte dârjă față de Piszok Hubertus M. R. C. «C» 255, propr. Căpitan Călugăru Eugen.

Iar Championatul, de către Elite Baby M. R. C. «C» 203... propr. d-l Manu Alexandru Tg.-Mureș, Championul Baby a tărît din vizuină afară bursucul mare, prezentându-l publicului entuziasmat. Rezultatul detaliat al expoziției și al concursului se va publica în curând în raportul oficial al arbitruului.

Am ținut să prevenim acest raport pentru a ne exprimă mulțumirile noastre celor, ce au contribuit la frumoasa reușită și în special următorilor donatori de premii, sau bani pentru premii:

Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Trei Diplome și medalii de Stat.

Kün Bertalan, Firma Roșca, Firma Babos & Co., Soc. de vânat Clujana, Soc. de vânat Concordia, și Soc. Hubertus, Cluj, d-l Căpitan Călugăru.

Iar bani au donat:

Societatea Vânătorilor	Careii Mari	Lei 2500
»	Români Bistrița	» 500
»	Jibou	» 1000
»	Savadisla	» 500
»	Huedin	» 500
»	Ticu	» 500
»	Beiuș	» 500
»	Mociu	» 500
»	Bontida	» 500
»	Vulturul, Cluj	» 500
»	Hubertus, Bistrița	» 200
și d-l Friderik Grosz, Cluj		» 500

La cina comună urmată concursului s'a sărbătorit cunoscutul arbitru și prăsitör de Foxterrieri d-l Kovach Alexandru, care a desfășurat o rodnică activitate de 25 ani în interesul chinotehniei și căruia se datorește în prima linie progresul îmbunătățirii raselor canine cu care ocazie i-s'a predat o medalie de aur și diplomat de Stat, pentru activitatea ce a desfășurat ca prăsitör.

Secretariatul Reuniunii
(ss) *Leoca.*

DELA REUNIUNEA ROMÂNĂ A PRĂSITORILOR DE CĂINI

Birou central: Cluj, Calea Victoriei 27/II.

Mijlocește în permanență achiziționări și vânzări de câini de rasă (cu pedigree), atât dintre cei prăsiți în țară cât și în străinătate de reproducători inexistenți în țară, având legături directe cu toate asociațiile chinotehnice mai importante din străinătate.

În prezent are anunțați pentru vânzare (oferă pentru cumpărare):

Căinii de arêt:

1. Pointeri: câinii, cățele, căței de 6 săptămâni.
2. Braci germani păr scurt: cățele dresate, cățele nedresate, câini nedresați, căței de ambele genuri.
Câinii stârnitori:
3. Wachtelhünd (prepelicari ziși spanioli germ.): cățea și căței.
Câinii de vizuină:
4. Foxterrieri: cățea și câine cu păr neted, căței cu păr neted, cățea și câine cu păr sărmos, căței cu păr sărmos.
5. Bursucari cu păr țepos: prenotări la căței.
Câini de pază:
6. Câini de oi germani (Lupi): câini și cățele.
Airedale terrieri: căței.
Dogi germani: cățea-ev. prenotări la căței.
Pentru montă: Câini buni de montă din toate rasele frecvente în țară.
Pentru montă se caută: Câine Dog german, câine de arêt german cu păr lung.
Scrisorilor fără timbre pentru răspuns nu li se va răspunde.

R. R. P. C.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor
Direcția Vânătoarei
No. 56098 11 Iunie 1928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința locuitorilor din comunele Matei Basarab și Stâlpu din județul Vlașca, că prin Decizia Ministerială No. 56098 din 11 Iunie 1928, s'a oprit vânătoarea pe terenurile celor două comune pe timp de 6 (șease) ani, 1928—1934.

Nerespectarea acestei Deciziuni va atrage după sine urmărirea penală a celor ce o vor călca.

p. Ministru (ss) Săulescu.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor
Direcția Vânătoarei
No. 32839—14 Iunie 1928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că prin D. M. No. 32839 din 14 Iunie 1928, s'a oprit vânătoarea caprelor negre, cerbilor și cerbilor damă (lopătari) pe timp de un an în județele din regiunile a X și XI de vânătoare, iar împușcarea unui număr restrâns din acest vânat nobil, se poate face cu permisiunea inspectoratului regional cu condițiunea a comunica Ministerului localitatea și rezultatul vânătoarei.

2. Se lasă liberă vânătoarea țapilor de capră roșie în acest an, conform legii.

p. Ministru (ss) Săulescu

Ministerul Agriculturii și Domeniilor
Direcția Vânătoarei
No. 7064—15 Iunie 1928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința locuitorilor din com. Bobda și Berecseul-Mic din jud. Timiș-Torontal, că prin Decizia Ministerială No. 7064 din 15 Iunie 1928, s'a oprit vânătoarea pe terenurile locuitorului Ioan Arion din comuna Bobda județul Timiș, situate unul în hotarul comunei Bobda în suprafață de 325 jug. cad. și altul în hotarul Berecseul-Mic în suprafață de 326 jug. cad., pe timp de 2 ani, 1928—1930.

Nerespectarea acestei Deciziuni atrage după sine urmărirea penală a celor ce o vor călca.

p. Ministru (ss) Săulescu

Ministerul Agriculturii și Domeniilor
Direcția Vânătoarei

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință că prin Decizia Ministerială No. 58149 din 16 Iunie 1928 s'a oprit vânătoarea cu copoi în jud. Trei Scaune permițându-se numai cu câini cu picioare scurte și cu excepția câinilor de mistreți.

Nerespectarea acestei Deciziuni atrage după sine urmărirea penală a celui ce o va călca.

~ ~ ~

Ministerul Agriculturii și Domeniilor
Direcția Vânătoarei

No. 53374 — 27 Iunie 1928

INȘTIINȚARE

Atât paznicii publici de vânat cât și societățile de vânătoare sunt rugate, ca pe rapoartele ce vor trimite Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Direcția Vânătoarei, să arate precis:

1. Numele;
2. Numărul raportului;
3. Comuna de reședință;
4. Județul.

Toate aceste date să fie scrise citeț pentru a nu se da naștere la corespondența inutilă care întârzie rezolvarea hârtiilor.

Deasemenea d-nii inspectori de vânătoare sunt rugați a încunoștința de aceasta, atât pe paznicii publici cât și societățile de vânat din cuprinsul județului respectiv.

p. Director General (ss) Rusescu

Șeful serviciului (ss) Indescifrabil

~ ~ ~

Primăria comunei Matei-Basarab
Jud. Vlașca
No. 403/927

PUBLICAȚIUNE

Noi Paraschiv P. Stanciu primarul comunei Matei-Basarab județul Vlașca.

Având în vedere ordinul No. 41627/928 al Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Direcția Vânătoarei, prin care ni se comunică că licitația ținută anterior de noi, pentru arendarea dreptului de vânătoare, nu a fost făcută în mod legal.

Publicăm din nou spre cunoștința tuturor locuitorilor din această comună, că în ziua de 8 (opt) Iulie a. c. se va ține o nouă licitație pentru arendarea dreptului de vânătoare depe teritoriul acestei comuni în suprafață de 1.000 hectare.

Arendarea se va face pe timp de 3 (trei) ani și va începe licitația dela suma de lei 1500.

D-nii concurenți trebuie să depună garanția cerută de lege, și să îndeplinească condițiunile cerute de lege, posedând și autorizația inspectoratului de vânătoare jud. Vlașca.

Făcută azi 2 Iunie 1928.

Secretar (ss) I. Cimpoeru

Primar (ss) P. Stanciu

~ ~ ~

Primăria comunei Mărculești
Jud. Soroca
No. 1687

PUBLICAȚIUNE

In conformitate cu dispozițiunile art. 8 și următorii din legea pentru protecția vânatului și regulamentul vânătorilor și pe baza avizului consiliului comunal al acestei comune dat prin procesul verbal No. 20 din 27 Octomvrie 1927.

Orice publicație trebuie să ne sosească cel puțin până la 15 ale luni, pentru a putea apare în numărul luni viitoare al Revistei.
Publicațiile oficiale se plătesc cu anticipație, socotite câte 3 lei cuvântul.

Se aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de 14 August 1928 ora 10 dimineața în localul acestei Primării, va avea loc ținerea licitației publice pentru darea în arendă a dreptului de vânătoare depe întreg terenul acestei comune.

Termenul de arendare este de 5 (cinci) ani dela data contractării.

Licitația va începe dela suma de lei 500 anual spre majorare prin oferte scrise și sigilate cu respectarea dispozițiilor art. 72—83 din legea contabilității publice.

Condițiunile de arendare sunt cele prevăzute în caetul de sarcini aprobat de onor Ministerul Agriculturii și Domeniilor No. 45697/928 și se poate vedea zilnic la cancelaria acestei Primării în orele 8—13 a. m.

În caz că prima licitație nu se va ține din lipsa de amatori, sau din alte motive, a doua licitație se va ține în ziua de 29 August 1928.

Mărculești, 4 Iulie 1928.

Secretar (ss) *P. Lăcățescu*

Primar (ss) (*Indescifrabil*)

~ ~ ~

Primăria comunei Vălcani

No. 1098/928

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânătoare depe terenurile aparținătoare comunei Vălcani cu suprafața de 3.500 jugare cadastrale se va da în arendă pe timp de 6 ani cu începerea dela 1 Septembrie 1928 până la 31 August 1934.

Licitația va fi orală și se va ține la 1 Septembrie 1928 ora 9 în localul primăriei.

Prețul de strigare este 5.000 lei. Vadiu 10%

Condițiunile de licitație se pot vedea la primărie între orele oficiale.

Numai acei licitanți sunt admiși cari îndeplinesc prescripțiunile legii pentru protecția vânatului.

Vălcani, la 11 Iunie 1928.

Primăria

~ ~ ~

Primăria comunei Telești

Jud. Dâmbovița

No. 596

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 30 August 1928, orele 9 dimineața se va ține licitație publică orală în biroul acestei primării, pentru arendarea terenului comun pentru vânat, depe teritoriul acestei comune, în suprafață circ. 350 Ha. pe termen de cinci ani, cu începere dela data facerii contractului de arendare.

Prețul dela care începe licitația este 700 lei anual. Concurenții spre a fi admiși la licitație vor depune garanție de 10% și vor fi însoțiți de actele cerute de legea vânatului.

Telești, la 11 Iulie 1928.

Notar (ss) *George Neagu*

Primar (ss) *Gh. Simionescu*

Primăria comunei Tomnatic

Jud. Timiș-Torontal

No. 1120/928

PUBLICAȚIUNE

În ziua de 20 August 1928 orele 11 se va ține licitație publică în localul primăriei pentru arendarea terenului comun de vânătoare al comunei Tomnatic, în suprafață aproximativă de 6.000 jugare, pe 6 ani consecutivi cu începere dela 1 Ianuarie 1928.

Prețul de strigare este 65.000 lei. Întrucât la licitația fixată mai sus nu se va obține cel puțin lei 66.000 arenda anuală, licitațiunea se va repeta la 5 Septembrie 1928, orele 11.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primărie în orele oficiale.

Tomnatic, la 24 Iunie 1928.

Notar (ss) *Popovici*

Primar (ss) (*Indescifrabil*)

~ ~ ~

Primăria comunei Popeștii de Jos

Jud. Soroca

No. 301

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința doritorilor de a licita, că în ziua de 15 Septembrie 1928 ora 11 dimineața la această primărie se va ține licitație publică prin oferte scrise și sigilate pentru darea în arendă pe termen de 5 ani a dreptului de vânat pe întreg teritoriul de vânat a acestei comune.

Licitația va începe dela suma de lei 500 anual spre majorare. Ofertanții vor depune o garanție de 10% asupra valorii sumei oferite.

În caz că prima licitație nu se va ține la data sus arătată din lipsă de licitanți, atunci se va ține o a doua licitație în ziua de 1 Octombrie 1928 conform art. 72—83 din legea contabilității publice Popeștii de Jos, la 15 Iulie 1928.

Secretar (ss) *C. Izvoareanu*

Primar (ss) (*Indescifrabil*)

~ ~ ~

Regatul României

Jud. Odorheiu

Plasa Cristur

No. 428/928

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunală Atid, exarendează prin licitație publică teritoriul de vânat al comunei pe 6 ani consecutivi, de 7.000 jug. în ziua de 5 August 1928 la orele 10, pe timpul dela 1 Ianuarie 1928 până la 31 Decembrie 1933.

Prețul de strigare 2.000 lei, vadiu 10%.

Participanții să fie înzestrați cu autorizația prescrisă.

Condițiunile se pot vedea la primăria.

Atid la 15 Maiu 1928.

Notar (ss) *Dominic Major*

Primar (ss) *Gagyhy Adalbert*

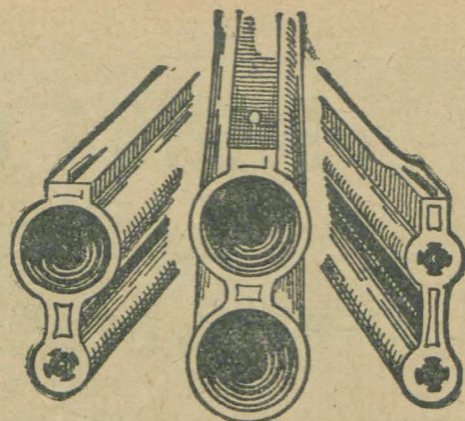

Gebrüder Merkel
Gendehre

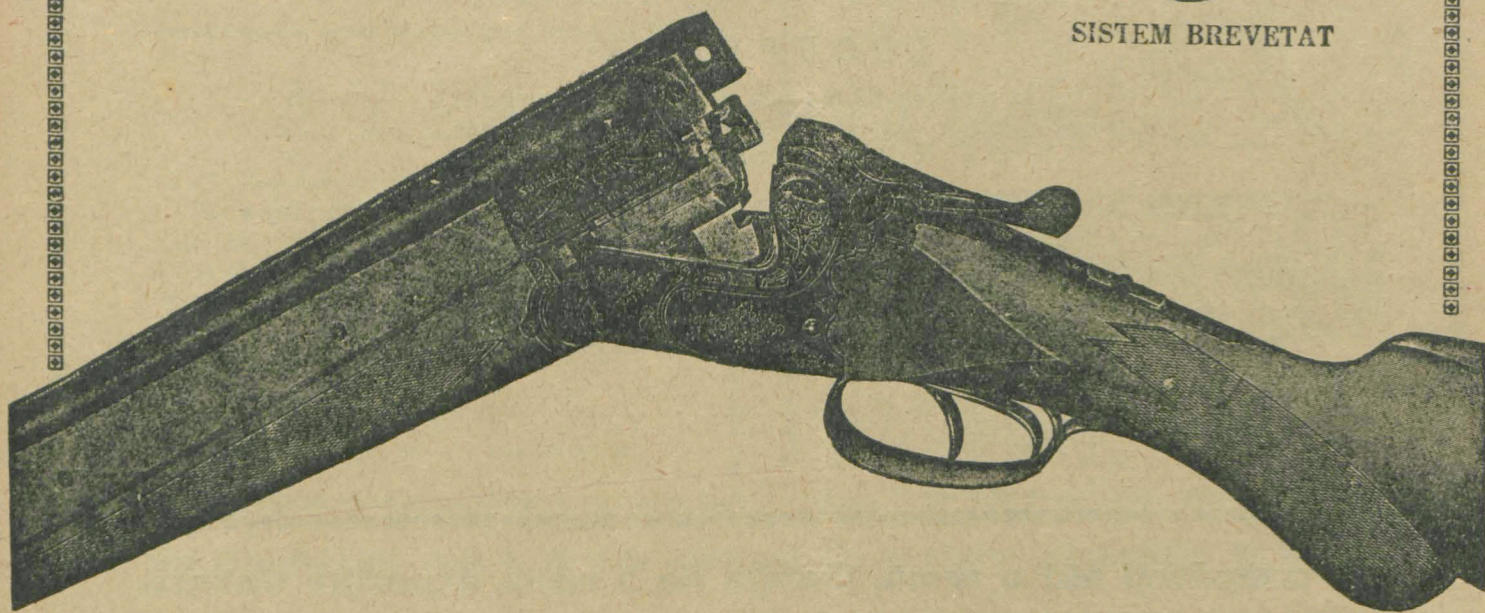
FONDATA IN 1893

MARCA FABRICII

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele:

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Totodată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputeate prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DE PLIN VĂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREȘTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENȚII Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

Kenelul inginer ANDREI-CARANSEBEȘ

Am de vânzare câini de aret germani cu păr scurt de bună proveniență și anume:

I. 3 cățele și 1 câine în vârstă de 8 săptămâni din Fruska Siculia x Eick von Runnenstein.

Cea mai bună combinație de sânge ce asigură în condițiuni superioare toate calitățile necesare câinilor de utilitate multiplă. Tatăl cățelelor este cel mai bun câine de aret, german, din România. Câștigătorul concursului din Timișoara. Mama e câine de vânatoare excelent. Ambii părinți importați.

Prețul cătelului Lei 4000, a cățelelor Lei 3500, loco Caransebeș.

II. 2 cățele și 2 căței în vârstă de 10 săptămâni, din Juno de Bihor x Pharan de Matra.

Tatăl cățelelor importat, premiat în nenumărate rânduri, câine de aret excelent. Mama (soră cu renumitul Prinț de Bihor) de asemenea foarte bună. Prețul de bucată Lei 2000, loco Caransebeș.

ALEXANDRU ANDREI

Inginer Silvic
Caransebeș jud. Severin

GHEORGHE CIMPOERU

EPUREȘTI (Vlașca)

Face orice fel de instalațiuni vânătorești, cum sunt cutii pentru clocitul ouălor de fazan în fazanerii artificiale, capcane pentru distrugerea răpitoarelor, case de vânatoare transportabile, etc.

De Vânzare

Câine și cățea brac-poanteri, 8 luni, foarte frumoși, din părinți foarte buni la vânatoare.

PREȚUL LEI 2.000 BUCĂTA

A se adresa:

D-na MARGARETA BĂRSAN
BUCUREȘTI, ȘOS. PANTELIMON, 14

Administrator silvic și de vânătoare german, bune referințe, tânăr, energic, căsătorit, caută post potrivit la moșie cu pădure sau proprietate mare silvică, imediat, sau 1 Ianuarie.

Iulius Glatzeder

Fost vânător personal al M. S. Regelui Ferdinand, Palatul Cotroceni, București.

A V I Z

Setteri-Gordon. noir et feu și maron et feu, între 2—3 luni. Până la 15 Iulie să trimeată să-i ia cei cărora le am promis și nu i-a găsit anunțul meu. Am și de vânzare căței dela 4—10.000 Lei, câini dresați dela 10.000 până la 40.000 Lei, la cei ce n'am promis până acum.

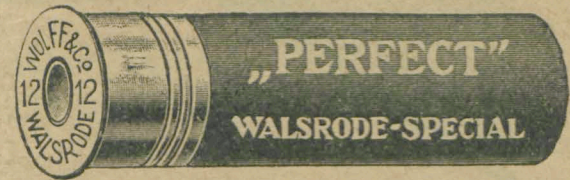
LT. COL. ST. ILIE IOTTA
Giurgiu, Str. Al. Lahovary, 28.

WOLFF & Co. Fabrica de iarbă și cartușe Walsrode. Fondată 1815.

Birchan — Lup — Perfect.

Cartușele încărcate cu iarbă noastră originală cu marca Walsrode Special in cal. 12-16-20 și cartușele de 70 mm pentru tir de porumbel cal. 16-12, marca «Lup» și «Perfect» din materialul cel mai bun, cu capsă «Gevelott», au proprietatea de aprinde ușor și imprăstie alicele în mod foarte potrivit, au o mare putere de străbateră, un stropping power suficient și se pot reincărcă de mai multe ori.

Tuburi de la Walsrode cu capsă «Gevelott» și pentru aceste capsă «Gevelott».

Cele mai bune marca «Hess», fabric. Germană. Se pot primi la reprezentantul nostru SZTRUHAR și MANDL prăvălie de muniții pentru vânat. CAREI. Județul Sălaj. Magazin pentru toate articolele necesare pentru vânătoare. La revanzători preț redus.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA GENERALĂ A ȚĂRII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați Giurgiu, Ploești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RÂMNICIANU-MANOLESCU

Vice-Președinți: Principele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

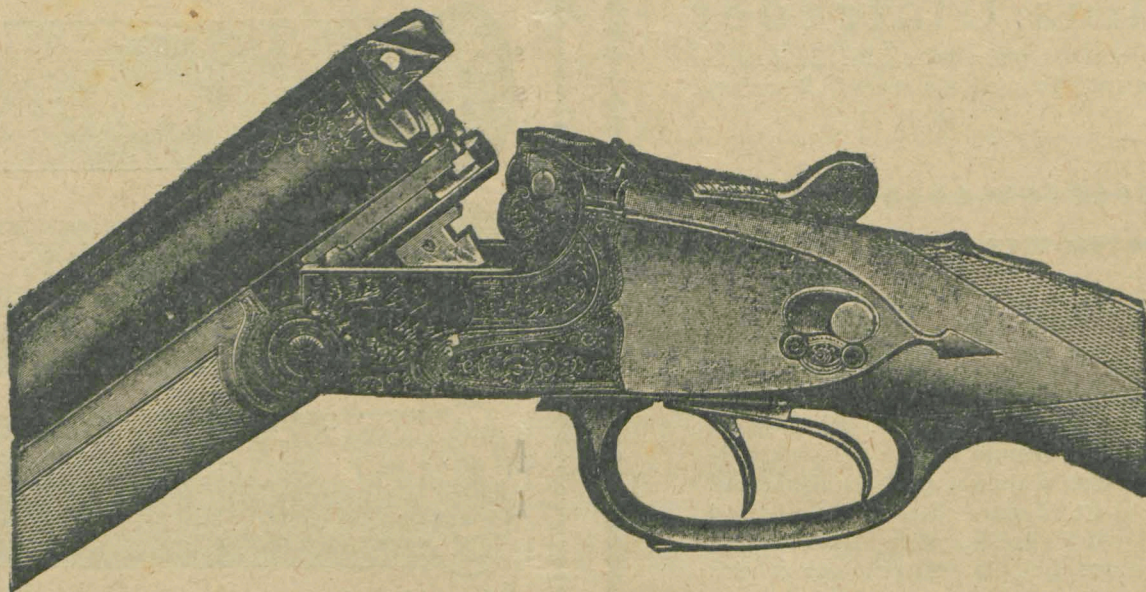
Membrii:

VICTOR ANTONESCU, Principele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU, Inginer C. OSICEANU
Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și ejector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE»

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânatoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei, lista contraveniențelor la legea de vânatoare, dări de seamă a societăților de vânatoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânatoare,

**ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIATE 400 LEI**

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$ " 3.000 " "

$\frac{1}{4}$ " 1.750 " "

$\frac{1}{8}$ " 1.000 " "

ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare
al tuturor vânătorilor din toată
țara, care au să-și spună ceva.
Deaceea, dacă aveți ceva de
cumpărat, de vândut, de schim-
bat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceia cărora vă adresați.

**LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.**

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

**UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGETI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“**

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI